

onze vogels



39e jaargang no. 2, februari 1978
maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 8, Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13, Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H. J. Nooijen, Reigerstraat 29, Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.

H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, 4600 AB Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.

Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 35,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 380 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.



MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wend zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaa van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 6 80 28, Röntgenhof 33, Hoogeveen.

Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC Alphen a. Rijn.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefo (010) 38 27 43.

Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwij telefoon (03410) 1 62 73.

Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.

Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: W. F. van Wel, Lierenbout 15, Boxtel, telefoon 04116 - 58 89.

Penningmeester: G. F. Jansen, Fresiastraat 15, Baar telefoon 02154 - 1 83 34.

Giro: 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels. Contribut f 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144, Rotterdam-302, telefoon (010) 80 28 54.

Penningmeester: S. J. van Schie, Bootsmanstraat 3, Rotterdam, telefoon (010) 76 75 47, giro 2625815, t.n.v. peni speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar. Entree f 5,—.

Japane Meeuwenclub

Secretaris: P. A. M. Timmermans, Vijverstraat 3, Halst ren, N.-B., telefoon 01642 - 44 43.

Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, Velj Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 207 Rabc bank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15,— pe jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Aanmeldingen bij C. van Gemeren, Karel Doormanstraa 42, Waubach (L). Tel. 045 - 31 40 95 of bij A. B. J. Braan Casimirstraat 25, Hoensbroek (L), tel. 045 - 21 78 58. Cor tributie f 20,— per jaar. Entree f 2,50. Storten op pos giro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub, Kare Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contribu tie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels



ND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 48.000)

REDACTIE

J. E. van Berkel
Jhr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder Vraag en Aanbod”.

VRAAGEN OVER?

LEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Schoonem.
VATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v. d. Duin van Maasdamlaan 45, Hillegom.
PARZERS aan: J. Coumans, Ces. Franckstraat 15, Heerlaarstricht.
FRASPARKIETEN aan: H. W. J. v. d. Linden, Averbodestraat 72, Blerick.
LEBRVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN TROPEN-
BASTAARDEN aan: W. Tolman, Beatrixstraat 14, Har-
lenberg.
ROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG)
IN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Joseph-
straat 46, Teteringen.
ROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. There-
siastraat 25, Roosendaal.

Het volgende nummer wordt per post bezorgd op 20 maart 1978.

IN DIT NUMMER

	pag.
Neushoornvogels	52
Suikervogel 2	53
Van groen tot albino	55
Vogel '78 een grandioos succes	57
Een goede leer	61
Ervaringen met driekleur papagaaiamadines	62
Geduld is een schone zaak	67
Over bloemen en planten	68
Onkruiden (Knoopkruid)	69
Uw vraag? Ons antwoord!	70
Ervaringen met afrikaanse soorten, driekleurenglansspreeuw	72
De bergheggemus	73
Japanse meeuwen	75
Boekbespreking	75
De bruine cini	76
Korte berichten/NBVV boekenservice	79
Goudparkiet	80
Bedreigd! De Slechtvalk	83
Het levensverhaal van de indigovink	85
Nogmaals de ervaringen met de Roodborstzaadkrakers	86
Belangrijke mededelingen	87
Pietpraat over mozaïek type twee	88

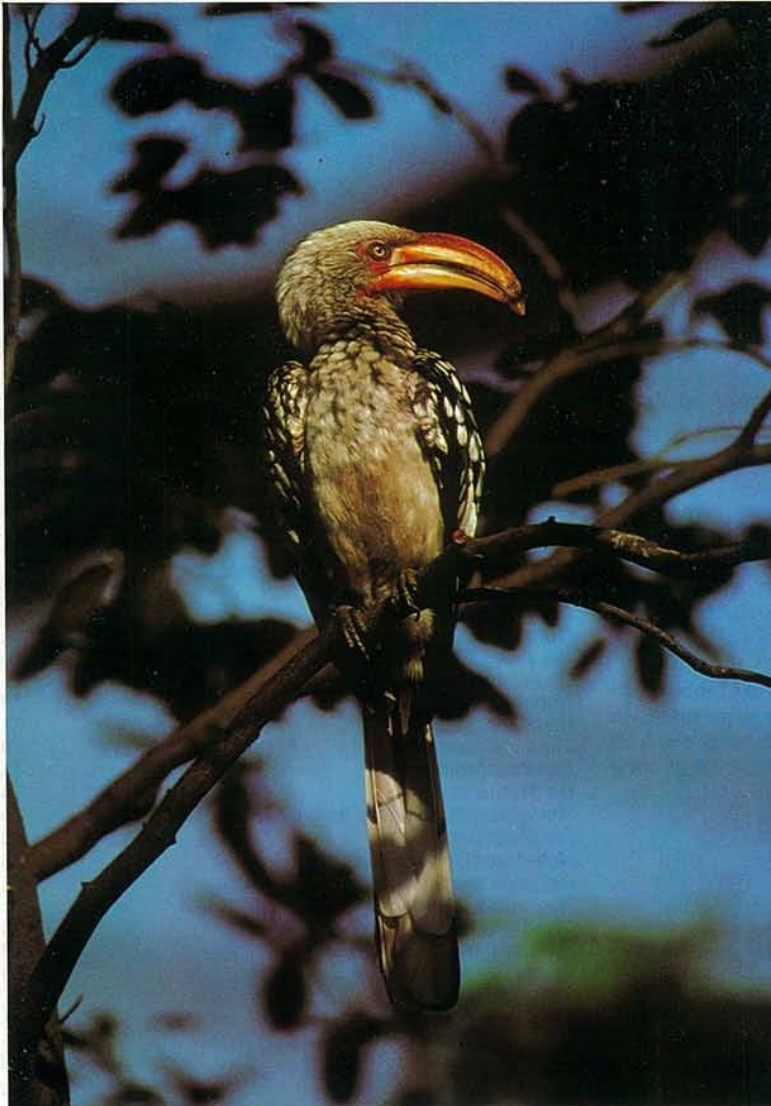
IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
True-Lite	56
Sluis	74
Cédé	81
G. J. van Gelder	81
Bogena	82
Geza Sept	84
Vraag en aanbod	90
Orni Mondo/Siem van 't Hart/Paradiso/	
A. P. v. Gils/Tek vogelzaden/Jan Swart	91
Van Waardhuizen/EB eivoer	92
Tovo	93
404	94
R. v. d. Veen/Adgefo/Benny Slagers/	
Edelchemie/Animali/Veraka/'t Kraaiennest	95
Witte Molen	83

Foto omslag en pagina 52 Roodsnaveltoek, Vogelpark Walsrode/Müller.

Postzegel voor antwoord bijsluiten.

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88



neushoornvogels

Meindert de Jong

Neushoornvogels, **Bucerotidae**, vormen een familie van middelgrote tot grote vogels, die over het algemeen gekenmerkt worden door een in verhouding grote snavel met daarop in vele gevallen een grote decoratieve helm. Deze helm is buitengewoon licht, daar hij is samengesteld uit een dunne hoornen buitenlaag, gevuld met een sponsachtig, celvormig weefsel. (Een uitzondering vormt de Helmneushoornvogel van Malakka, Borneo en Sumatra. Deze heeft een massieve helm, rood van buiten en goudkleurig van binnen, die uit een soort ivoor bestaat. Na bewerking

ervan spreekt men van „neushoorn-ivoor“; de Chinezen waardeerden dit „ho-ting“ in vroeger tijden meer dan ivoor en jade.) Verscheidene neushoornvogels hebben fel gekleurde plekken aan de keel en rond de ogen, in de kleuren blauw, rood en geel, terwijl er ook zijn met helder kobaltblauwe neklellen. Nog een bijzonderheid zijn de lange, dichte, zwarte gekrulde wimpers. Bij een aantal soorten treft men een duidelijke, „harige“ kuif aan.

Over het algemeen zijn neushoornvogels tamelijk luidruchtig. Zij kunnen allerlei fluitende, kakelende,

grommende en brullende geluiden produceren. Vaak vormen ze groepen en van een aantal soorten is bekend dat ze buiten het broedsizoen slaappleaatsen hebben, sonder voor meer dan honderd vogels! In de tropische wouden schijnt de gewoonte dergelijke slaappleaatsen vormen zich te beperken tot de fruitende soorten.

In Afrika komen 25 soorten neushoornvogels voor; de resterende twintig vindt men in geheel Zuid-Azië, van India tot Burma, Thailand, Indo-China, Malakka, de Grote en Kleine Soenda Eilanden en Celebes tot aan de Filippijnen en Nieuw-Guinea; in Australië ontbreken ze; echter te enen male. Men vindt ze in allerlei habitats (biotopen), van regenwouden tot grasland met verspreide bomen. Bomen moeten er zijn, want die hebben de vogels nodig om te nestelen, echter niet tussen de takken maar in holten.

De meeste neushoornvogels eten vruchten als die er zijn, maar verdoen elk dier dat ze te pakken kunnen krijgen, zelfs kleine vogels en vlee muizen. Ze zijn buitengewoon behendig in de manier waarop zij voorwerpen met de snavel hanteren. In combinatie met de lengte van de snavel is dit van groot belang bij het onschadelijk maken van kleine giftige dieren. Slangen, duizendpoten en scorpioenen worden gevangen en vastgehouden met het uiterste puntje van de snavel en vervolgens over de gehele lengte heen en weer gerold en gekneet. Tamme neushoornvogels behandelen elk larveigzaam voorwerp, bijvoorbeeld een stuk touw, op precies dezelfde manier. Met hun snavel weten de vogels ook bepaalde vruchten netjes van hun schil te ontdoen.

Tijdens de broedtijd worden de broedende vrouwtjes ingemetseld in de nestkamer en gevoerd door de mannetjes. De bepleistering, die de ingang van de nestholte afsluit, wordt door het vrouwtje met haar eigen uitwerpselen aangebracht; zij zijn eerst kleverig maar worden hard als ze aan de lucht zijn blootgesteld. Er is een aantal soorten waarvan de mannetjes kleiballetjes vermengen met speeksel naar „moeders“ brengen en ze zo meehelpen. Er blijft alleen een smalle spleet open, die groot genoeg is om het mannetje staat te stellen het wijfje van de nodige snavelkost te voorzien. Het vrouwtje spuit haar ontlasting met grote kracht door de nauwe opening

aar buiten, maar het is niet bekend op welke leeftijd de jongen dit kunnen. Pitten van vruchten worden veneens naar buiten gewerkt en aan aas levende insecten nemen de org voor het afval op zich.

erwijl het vrouwtje broedt, ruit ze iven en vaak verliest ze dan tijdelijk het vermogen om te vliegen, maar daar heeft ze in haar „gevanenis” geen nadeel van.

De kleinste neushoornvogels zijn de tokken (geslacht **Tockus**). De hier afgebeelde is de Roodsnaveltock **Tockus erythrorhynchus**, die een totale lengte bereikt van circa een halve meter. Hij bewoont de doornstruiken steppen van grote delen van Afrika, zij het in een aantal subspecies (ondersoorten). Tokken zijn erg schendig in het bemachtigen van ziegende termieten; op de grond raken ze met grote onbeholpen jongen jacht op allerlei insecten, vooral sprinkhanen.



Groene suikervogel (*Chlorophanes spiza*)

suikervogels (2)

Tekst en foto's: A. J. Mobbs, Engeland

Vertaling: Johan Ingels

*In het voorgaande artikel over suikervogels heb ik reeds vermeld dat de mannetjes van de blauwe suikervogel (*Cyanerpes cyaneus*) op bepaalde tijdstippen van het jaar doorruien in een eclipskleed en dat, wanneer ze nog niet volledig ingewend zijn, deze mannetjes wel eens in een half eclips-half broedkleed durven doorruien.*

Dit feit nu kan nadelig zijn voor een liefhebber, die zo'n suikervogel wil tentoonstellen. Purperen of geelpootsuikervogels (*Cyanerpes caeruleus*) hebben geen eclipskleed, en daar ze bijna evenveel ingevoerd worden als blauwe suikervogels, zijn ze beter geschikt voor een tentoonsteller. Het mannetje is erg aantrekkelijk; volledig purperblauw aan de boven- en onderzijde, met zwarte vleugels, teugel, keel en staart. De snavel is zwart, de pootjes en de teentjes zijn prachtig geel met zwarte nageltjes. Het popje is mooi groen bovenaan, met een bruine borst en een bleekgroene onderzijde met donkergroene streepjes. Aan elke kant van de keel zit een violetblauwe baardstreep. De snavel is zwart, pootjes en teentjes zijn groenbruin.

De zogenaamde Colombiaanse suikervogels (*Cyanerpes lucidus isthmicus*) worden in feite meer ingevoerd dan de purperen suikervogels. Ze worden veelal beschouwd als een ondersoort van *Cyanerpes caeruleus*, maar ze zijn in feite een ondersoort van de glanzende suikervogel (*Cyanerpes lucidus*).

De mannetjes van Colombiaanse en purperen suikervogels zijn bijna onmogelijk uit elkaar te houden; alhoewel de eerstgenoemde een ietsje groter en wat minder fel gekleurd zou moeten zijn. Popjes kan men gemakkelijker uit elkaar houden; daar bij de glanzende suikervogel de borst- en flankveertjes een duidelijke violette rand hebben, wat vooral opvalt rond de donkergroene streepjes.

Het is soms moeilijk om een werkelijk paartje vast te krijgen, zowel van de Colombiaanse als van de purperen suikervogels, daar de gezegde popjes zich nogal eens „ontpoppen” als mannetjes na een eerste rui in de volière. Beide soorten zijn hard eens ze ingewend zijn en onder de juiste voorwaarden gehouden worden. Ze gaan gemakkelijk tot nestelen over, maar het grootbrengen van jongen schijnen ze moeilijker aan te kunnen.

Een legsel bestaat meestal uit 2 eitjes, en ze worden beschreven als

wit met donkerbruine vlekjes. Het komvormige nestje wordt gemaakt van mos en binnenin afgewerkt met fijne planteworteltjes. De mannetjes helpen niet bij het bouwen van het nest, maar ze helpen wel de jongen grootbrengen.

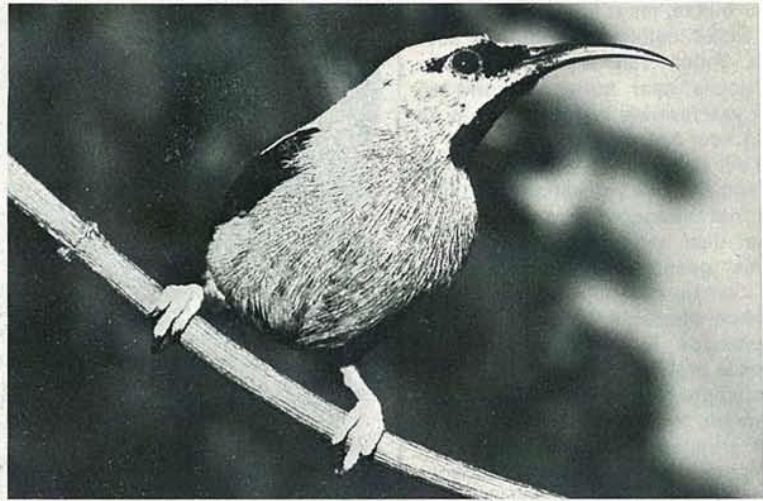
De groene suikervogel (*Chlorophanes spiza*), ook wel de zwartkop-suikervogel genoemd, is een robuuste soort. Ik heb nooit geprobeerd om een stelletje te houden in een beplante vlucht of voliëre, maar uit ervaring weet ik dat het erg moeilijk is om zo'n stelletje te houden binnen de beperkte ruimte van een kooi. Beide geslachten zijn erg agressief tegenover andere vogelsoorten; wanneer men een paartje afzonderlijk houdt, domineert bijna altijd het popje.

Wanneer ze in goede konditie zijn, ligt er een opvallende glans over hun verenpakje. In de groene kleur van het mannetje zitten verscheidene tinten; slechts de kop en wangen zijn diepzwart. De stevige snavel is bovenaan zwart en onderaan geel; de poten zijn donker gekleurd. Het popje is helemaal groen, iets lichter dan het mannetje; de ondersnavel is ook niet zo fel geel.

De groene suikervogel is sterk en daarom een ideale soort voor de beginnende liefhebber. Deze suikervogel werd nog maar zelden gekweekt in een voliëre, omdat het zo moeilijk is om een werkelijk goed paartje samen te stellen, dat het uitstekend met elkaar kan vinden. Ook hier is het nestje komvormig; in de vrije natuur wordt het gemaakt van dode bladeren, plantenwortels en binnenin afgewerkt met fijner plantaardig materiaal. Het legsel bestaat uit 2 eitjes, wit met bruine vlekjes. Het popje bouwt het nest alleen, ze wordt wel dikwijls vergezeld van het mannetje, die haar nu en dan voert. Het broeden vraagt zo'n 13 dagen, en het mannetje helpt de jongen grootbrengen.

Suikerdiefjes of bananaquits (*Coeleba flaveola*) komen veelvuldig voor in de vrije natuur, maar toch worden ze zelden of nooit ingevoerd. Ik denk dat dit te maken heeft met het feit dat ze niet erg gewild zijn bij de liefhebbers, en de vogelhandelaars zijn daarom niet zo gewillig om ze in te voeren.

Beide geslachten lijken erg goed op elkaar; soms kan men er wel een popje uitpikken, omdat het wat dof-fer gekleurd is. Volwassen suiker-



Purperen suikervogel (*Cyanerpes caeruleus*)

diefjes hebben een zachtgrijze bovenzijde, vleugels en staart. Een lange wenkbrauwstreep, vleugelspiegel en onderstaartdekveren zijn wit. De keel is bleekgrijs en het overige gedeelte van de onderzijde is geel, evenals de stuit. De fijne zwarte snavel is duidelijk gebogen. Jonge vogels die zo nu en dan binnenkomen, haalt men er gemakkelijk uit door hun weinig kleurrijk voorkomen en een geelachtige wenkbrauwstreep.

Alhoewel ze niet groot zijn, kunnen deze vogeltjes erg agressief doen; niet alleen onder elkaar maar ook tegenover andere vogelsoorten. Als ze echter in een beplante voliëre worden ondergebracht, dan kunnen ze het best stellen met andere vogels van gelijke grootte.

Suikerdiefjes wennen gemakkelijk in en zijn een ideale soort voor de beginnende liefhebber van nectar-etende vogelsoorten. Ze werden wel al gekweekt; beide vogels bouwen aan het nest (het mannetje begint meestal) en brengen samen de jongen groot; het popje broedt echter alleen. De broedtijd duurt zo'n 12 tot 14 dagen, en de jongen verlaten het nest na nog eens 15 tot 17 dagen. De eitjes worden op opeenvolgende dagen gelegd; een legsel telt meestal 2 eitjes, soms ook 3, crèmekleurig met bruine vlekjes vooral aan het stompe uiteinde.

De gemaskerde bergsuikervogel (soms letterlijk uit het Engels vertaald tot gemaskerde berghoningkruiper) (*Diglossa cyanea*), werd voor het eerst (in Engeland dan) ingevoerd in 1965. Voor zover ik

weet is het de enige bergsuikervogel die nu en dan wordt ingevoerd; maar de liefhebbers waren er niet zo gek op, vooral omdat ze slechts onregelmatig werden aangeboden.

Ik vond dat deze bergsuikervogel erg gemakkelijk te houden is, maar het is wel een viespeuk bij het eten; daarom vraagt deze soort een grotere kooi, die zo'n 2 tot 3 maal per week schoongemaakt moet worden. In een voliëre is de gemaskerde bergsuikervogel ideaal; erg sterk na inwenning en helemaal niet agressief. Het geslachtsonderscheid is moeilijk te zien; de kleur is volledig doekblauw, alleen het voorhoofd, wangen, kin en bovenborst zijn zwart. Snavel en poten zijn zwart, de ogen rood.

Opmerkelijk is de snavel, waarvan de bovenhelft een scherpe naar beneden gebogen punthaak heeft. De ondersnavel is iets korter en loopt uit op een scherpe punt. Deze „aangepaste” snavel dient om nectar halen uit bepaalde bloemen; de vogel houdt de bloemkelk vast met het haakje aan de bovensnavel en doorboort met de vlijmscherpe ondersnavel de bodem van de bloemkelk, en likt dan de nectar uit de bloem weg. De tong is bovendien ongewoon lang.

Voor zover is weet werden bergsuikervogels nog nooit gekweekt. Het schijnt dat in de vrije natuur het popje alleen het komvormige nest bouwt. Het nest heeft een opmerkelijk dikke wand. Het legsel bestaat uit 2 blauwachtige eitjes met bruine vlekjes.

van groen tot albino

door H. K. v. d. Wal

Samenvattend kunnen we het verschil in pigment tussen een groene en een agaats kanarie als volgt omschrijven:

1. bij de groene zijn de bestreping, de pootjes en hoorndelen diep zwart; bij de agaats is de bestreping minder zwart en zijn de pootjes en overige hoorndelen licht van kleur;
2. bij de groene kanarie is het pigment tussen de bestreping bruin (tentoonstellingseisen buiten beschouwing gelaten), bij de agaats is deze bruine kleur beduidend lichter.

„Oudere kwekers” omschrijven de kleur van een agaats nog wel eens als „turf-as kleurig”, een vrij aardige omschrijving die de kleur wel vrij goed omschrijft, maar helaas Die van de jongere generatie kwekers weet hoe turf er uitziet, laat staan dat men weet welke kleur de is van turf laat zien.

Tot nu toe is alleen aangegeven waarin het pigment van een agaats verschilt met die van de groene kanarie.

Daarnaast bezit de agaats uiteraard ook nog een bijkleur. De mutatie van groen naar agaats heeft evenwel geen invloed gehad op de bijkleur en deze toont onderling dan ook geen verschil. Wel zal de bijkleur van een agaats een iets andere tint hebben daar door de vermindering van het bruin, ook in de donskleur, de ondergrond waarop de bijkleur ligt, iets is gewijzigd.

Evenals bij de reeds eerder besproken klassieke kleuren, worden binnen de agaatsserie weer een aantal kleuren ondergebracht waarvan de naamgeving wordt bepaald door het wel of niet bezitten van de intensiefactor en door de bijkleur.

Agaats, de niet intensieve vogel met een mat-gele (enkele geelfactor) bijkleur en een egaal bleek rugdek waarin zo weinig mogelijk bruin voorkomt. Een fijne en beslist niet te grove bestreping is een eerste vereiste. Met een lichte schimmelfactor komt de agaatskleur het best tot z'n recht doordat de te zware schimmelvogels als regel weer te veel bruin vertonen.

Goud agaats, de intensieve vogel met de zg. dubbele geelfactor en de intensiefactor, waardoor de bijkleur een mooie heldere goudtint aanneemt. De rugbestreping moet bestaan uit fijne korte smalle streepjes, waarbij daarnaast ook de bestreping in de flanken goed waarneembaar moet zijn. In de rug mogen we geen bruin meer waarnemen.

Or.rood agaats schimmel. Uit de toevoeging „schimmel” blijkt reeds dat we hier te doen hebben met een niet intensieve vogel met een oranje rode bijkleur, welke egaal over het gehele lichaam verdeeld moet zijn. De pigmentbestreping en het pigment tussen deze rugbestreping moet aan dezelfde eisen voldoen als die welke gesteld worden aan de agaats.

Or.rood agaats, de intensieve tegenhanger van or.rood agaats en schimmel, dus in het bezit van de intensiefactor en de oranje-rode bij-

kleur. Ook voor deze kleurslag gelden voor wat betreft de eisen gesteld aan het pigment dezelfde als die voor de goud agaats.

Zilver agaats. Deze kleurslag komt tot stand door de combinatie van de kenmerkende agaats-tekening en een witte bijkleur. Deze witte bijkleur kan dan weer zowel dominant-wit of recessief-wit zijn.

Ook bij de zilver agaats vragen we een vogel die geen bruin of beige tussen de bestreping laat zien. Hierdoor wordt dit een zeer lastig te kweken kleur daar ieder bruin spoortje op een witte ondergrond direkt te zien zal zijn, in tegenstelling tot bijv. de oranje-rood agaats, waar het bruin op deze oranje-rode ondergrond min of meer wordt verdoezeld.

vogel '78

een grandioos succes

maar toch was het even wennen. Na 13 keer Blijdorp-Rotterdam overigens niet zó verwonderlijk. Niettemin draaide binnen de kortste keren de gehele ploeg van voortreffelijk op eikaar ingespeelde en zeer ervaren medewerkers(sters) op volle toeren.

Weer sneuvelde een record

Toch was het goed merkbaar dat het aantal ingeschreven vogels beduidend hoger lag dan de vorige bondskampioen. Met 5770 wedstrijdvogels en 1930 nummers in de verkoopklasse (2300 vogels) ging het record aantal inzendingen van Vogel '77 aan diggelen. Ruim 700 vogels méér is in alle facetten van de werkzaamheden goed merkbaar. Niettemin waren we precies op het vastgestelde tijdstip klaar om de vogels van de inmiddels al gearriveerde inzenders voor de daarop volgende week te huisvesten in de daarvoor gereedstaande TT-kooien.



De keuring . . .



. . . een belangrijk onderdeel . . .

De keuring

Bijna 100 keurmeesters zijn op maandag 9 januari in touw geweest om de 5770 vogels naar eer en geweten te beoordelen. Dit zo belangrijke onderdeel van het totale gebeuren verliep erg goed dank zij de inzet van alle keurmeesters en de medewerking van technische commissies



. . . van het totale gebeuren.

en specialclubs. Toen aan het einde van de namiddag de keurmeesters zich te goed konden doen aan een welverdiende maaltijd, had de administratieve groep gelegenheid om

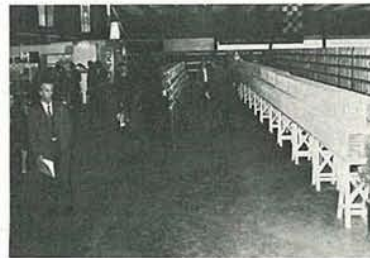


. . . en kon de administratieve groep er flink tegenaan.

er nog eens flink tegenaan te gaan om alle gegevens te verwerken.

De catalogus

Op het bondsbureau werd namelijk met smart op de eerste serie uitlagen gewacht. Het vervaardigen van zo'n 5000 katalogi is een enorm karwei. Dank zij de inzet van het voltallige personeel aangevuld met enkele leden van de afdeling Bergen op Zoom, is ook deze klus tot een



Meer dan 10.000 personen . . .

goed einde gebracht. De dagen tussen keuren en opening werden niet alleen benut om de opstelling af te werken, maar zijn er ook verschillende examens voor keurmeester of aspirant keurmeester gehouden.

De burgemeester van Breda, Ir.



. . . bezochten VOGEL'78 . . .



Voorzitter Van Liempd zei het met bloemen.

W. Merckx, welkom geheten door bondsvoorzitter Van Liempd, verrichtte de opening.

Weer een lid

Na zijn speech werd hij met zijn echtgenote door enkele leden van het dagelijks bestuur rondgeleid. Zijn enthousiasme over de vogelliefhebberij stak hij niet onder stelling of kooien en tijdens de lunch verklaarde hij dat nog dit voorjaar in zijn tuin een volière zal worden gebouwd. In ieder geval, weer een lid bij . . . Zelden is een opening zo plezierig en ongedwongen verlopen als op die vrijdag de dertiende januari in Het Turfschip. De heer en mevrouw Merckx hadden daar een groot aandeel in en we zijn ze daar bijzonder erkentelijk voor.

Het verdere verloop

Velen van u, te weten ruim 10.000, hebben Vogel '78 bezocht. Opvallend was dat talloze inzenders en bezoekers hun complimenten over de nieuwe plaats van handeling tot



... en het was de moeite waard.

uiting brachten. Als het aan hen ligt behoeven we niet meer naar een andere plaats te verhuizen. Zelf hebben we uiteraard ook talloze verbeterde situaties mogen ervaren,



Ook de zangkanaries werden uitstekend verzorgd.

maar in hoeverre we daaraan en aan bedoelde meningsuitingen, die beslist niet alleen door Brabanders werden gegeven, konsekventies mogen verbinden, zal de tijd leren.



... dan moet die volière er tóch komen.

De verkoopklasse bleek wederom een flinke trekpleister te zijn en voor een waarde van meer dan 40.000 gulden aan vogels verwisselde van eigenaar.



Even luisteren naar het waterwerk.

Erelid

De prijsuitreiking verliep, als vanouds, weer erg plezierig. Vóór de bondsvoorzitter daartoe overging richtte hij zich tot de heer A. Dommerholt om hem te benoemen tot erelid. De heer Dommerholt ontving deze titel bij gelegenheid van zijn 25-jarig jubileum als keurmeester mede en vooral door zijn vele en goede werk dat hij, naast het keurmeester zijn, in de loop van de jaren voor de bond heeft gedaan. Als één man zich het recht heeft verworven om tot erelid benoemd te worden, is het de heer Dommerholt wel en vandaar, nogmaals, onze hartelijke gelukwensen.

Hierna werden aan de kampioenen



De kampioenen

Inzet:

vóór de prijsuitreiking werd de heer A. Dommerholt tot erelid benoemd.



de prachtige bekers en de zeer fraaie NBvV-kampioenswimpels uitgereikt. Even daarna was Vogel '78 afgelopen en konden we terug zien op een grandioos geslaagd evenement.

Rest ons nog onze hartelijke dank uit te spreken tegenover iedereen die, op welke wijze en in welke hoedanigheid dan ook, aan Vogel '78 heeft meegewerkt. Het was een uitstekende generale voor de wereldkampioenschappen die we in januari 1979 mogen organiseren. Tot dan.

zeldzame inzendingen op vogel '78

Onder de 5770 wedstrijdvoegels bevond zich ook een aantal exemplaren welke voor het eerst als eigen kweek waren ingezonden. Degene die voor deze primeurs zorgden zijn:

Th. de Graaf, Luttelgeest met ZON-PARKIET

Th. v. d. Heuvel, Heeswijk Dinther met GROENNEKLORI;

P. J. van Damme, Middelburg met BLAUWVLEUGEL NACHTEGAAL;

Siem van 't Hart, Rotterdam met PHILLIPPIJNSE KAALKOPKRAAI;

L. van Santen, Naaldwijk en **G. M. van Schaik**, Rotterdam met DRIE-KLEURGLANSSPREEUW;

J. WIGMORE, Bladel met ROODBORST ZAADKRAKER en

F. v.d. Broek, Tilburg met TURQUOISE TANGARA.

Zij allen ontvingen een oorkonde vanwege deelneming aan deze kam-

pioensschappen met genoemde vogels en ter bekrachtiging van een kweekresultaat welk als uniek of bijzonder kan worden beschouwd.

Proficiat!

ook

**afdeling
ridderkerk
in eigen
clubgebouw**

Onderstaande foto's tonen u het ex-ten het interieur van het eigen clubgebouw van onze afdeling Ridderkerk. Na een ruime periode van intensieve voorbereidingen zijn eind vorig jaar de plannen gerealiseerd kunnen worden en is er een einde gekomen aan omzwervingen in verschillende lokaliteiten. Het nieuwe gebouw ziet er, zowel van buiten als van binnen, voortreffelijk uit en het lijkt geen twijfel of dit eigen domein zal zeker tot een goed verenigingsleven bijdragen.

Nij feliciteren Witroka van harte met deze geweldige aanwinst en wensen allen die van deze actieve vereniging deel uitmaken erg veel succes.



bondskampioenen 1978

Stam Harzers: **G. Croes**, Uift, 357 pnt.
Enk. Harzers: **A. L. Saarloos**, Rotterdam, 90 pnt.
Stam Waterslagers: **Mej. Schreuder**, Hollandscheveld, 500 pnt.
Enk. Waterslagers: **A. B. Meinders**, Denekamp, 120 pnt.
Stam Kleurkan. pigm. z.rood: **Fr. van Kessel**, Dinther, zilverbruin, 370 pnt.
Stam Kleurkan. pigm. m.rood: **J. A. van Beers**, Etten Leur, or.rood isabel, 372 pnt.
Stam Kleurkan. vetst. z.rood: **J. H. Goedbloed**, Roermond, goudgeel, 368 pnt.
Stam Kleurkan. vetst. m.rood: **J. Mol**, Etten Leur, zalm, 365 pnt.
Stam Kleurkan. phaeo's etc.: **W. van Gerven**, Bergeijk, satinet ivoor, 354 pnt.

Enk. Kleurkan. pigm. z.rood 1: **Fr. van Kessel**, Dinther, zilverbruin, 92 pnt.
Enk. Kleurkan. pigm. z.rood 2: **A. C. Lazeroms**, St. Willibrord, goudisabel, 92 pnt.
Enk. Kleurkan. pigm. m.rood 1: **W. Jochems**, St. Willibrord, orroodbruin, 91+ pnt.
Enk. Kleurkan. pigm. m.rood 2: **J. A. van Beers**, Etten Leur, or.roodisabel, 91+ pnt.
Enk. Kleurkan. mozaïeken: **G. de Vries Masselink**, Klazienaveen, moz.or.rd.ag., 90+ pnt.

Enk. Kleurkan. vetst. r.rood: **J. Schrauwen**, St. Willibrord, goudgeel, 92 pnt.
Enk. Kleurkan. vetst. m.rood: **J. Mol**, Etten Leur, or.rood, 92 pnt.
Enk. Kleurkan. phaeo's etc.: **C. Mertens**, Breda, isabelvoor satinet, 92 pnt.
Stam Postuurkanaries: **M. van Geel**, Oudenbosch, gloster, 365 pnt.
Enk. Postuurkanaries 1: **J. Gaedike**, Rotterdam, Parijse frisé, 91 pnt.
Enk. Postuurkanaries 2: **E. Blondeel**, Hoogvliet, Border, 91 pnt.
Enk. Postuurkanaries 3: **A. Heijnen**, St. Willibrord, Gloster, 91 pnt.
Enk. Postuurkanaries 4: **A. P. Keijzers**, Roosendaal, Lizard, 90 pnt.
Stam Eur. kooivogels: **W. van Wel**, Boxtel, groenling mutanten, 355 pnt.
Enk. Eur. kooivogels: **J. P. Schmitz**, Geleen, geelgors, 91+ pnt.
Stam Bast. met kan. bloed: **H. J. Broeders**, Raamsdonksveer, mex. goudvink x kan., 360 pnt.

Enk. Bast. met kan. bloed: **P. Morel**, Breskens, zwartkopsijs x kan. 91+ pnt.
Stam Bast. zonder kan. bloed: **P. S. Polderman**, Middelburg, witkopnon x Jap. M., 364 pnt.

Enk. Bast. zonder kan. bloed: **F. Bleumers**, Stompvoren, muskaatvink x zilvb., 91 pnt.
Stam Zebravinken 1: **P. Rook**, Krimpen aan den IJssel, zwartmasker, 358 pnt.
Stam Zebravinken 2: **J. de Ruwe**, Gouda, wit, 358 pnt.
Enk. Zebravinken 1: **D. Offerman**, Aalsmeer, grijs, 91 pnt.
Enk. Zebravinken 2: **A. Wijgerde**, Kaatsheuvel, wit, 91 pnt.
Stam Japanse Meeuwen: **Fr. Kreijveld**, Best, getekende witkop, 363 pnt.
Enk. Japanse Meeuwen: **D. Offerman**, Aalsmeer, donkerbruin, 91+ pnt.

Stam tropische vogels 1: **T. J. Geerts**, Uift, ceresamadine, 355 pnt.
Stam tropische vogels 2: **A. Ligtenberg**, Nijverdal, vuurvinken, 364 pnt.
Stam tropische vogels 3: **B. Kok**, Uift, strepengors, 359 pnt.
Enk. tropische vogels 1: **P. Kloot**, Nieuw-Lekkerland, recesamadine, 91 pnt.
Enk. tropische vogels 2: **J. Toirkens**, Eindhoven, mozambiquesijs, 91+ pnt.
Enk. tropische vogels 3: **P. Persoon**, Poeldijk, strepengors, 90 pnt.
Enk. tropische vogels 4: **D. van der Poel**, Tilburg, tangara, 92 pnt.

Stam grasparkieten: **A. M. Veldt**, Veenendaal, lutino, 355 pnt.
Enk. grasparkieten 1: **P. J. F. Klören**, Soest, grijsgroen, 91+ pnt.
Enk. grasparkieten 2: **S. J. van der Linden**, Vierpolders, II.groen opaline, 90 pnt.
Stam agaporniden: **D. Noorden**, Hippolytushoef, agapornis fisherie, 359 pnt.
Enk. agaporniden: **W. Valentijn**, St. Willibrord, agapornis roseic., 91+ pnt.
Stam grote parkieten 1: **C. M. Pel**, Rotterdam, kakariki's, 355 pnt.
Stam grote parkieten 2: **P. de Cock**, Vogelwaarde, halsbandparkiet, 353 pnt.
Enk. grote parkieten 1: **Th. van den Heuvel**, Heeswijk, valkparkiet gep., 91+ pnt.
Enk. grote parkieten 2: **W. H. J. Schurink**, Vlaardingen, halsbandparkiet, 92 pnt.
Stam tropische duifjes: **Fr. Verdult**, Bergen op Zoom, diamantduifje, 353 pnt.
Enk. tropische duifjes: **F. van den Bergh**, Bergen op Zoom, zebraduifje, 91 pnt.
Stam kwartels: **T. de Graaf**, Luttelgeest, Japanse kwartel, 363 pnt.
Enk. kwartels: **P. W. Vollebregt**, Hank, Californische kuifkwartel, 91 pnt.

JEUGDKAMPIOEN Kanaries: **M. van Run**, Vught, bruin, 90 pnt.
JEUGDKAMPIOEN Bastaard etc.: **W. Mertens**, Breda, Chinese groenling x groenling, 90 pnt.
JEUGDKAMPIOEN parkieten: **R. van den Bergh**, Bergen op Zoom, halsbandparkiet, 90 pnt.
JEUGDKAMPIOEN tropen etc.: **L. van Dam**, Klundert, ceresamadine, 90 pnt.

AAN ALLEN ONZE HARTELIJKE GELUKWENSEN

C.O.M.-wereld- tentoonstelling 1978 te Bocholt

Op de 26e C.O.M.-Wereldtentoonstelling, welke te Bocholt in West Duitsland is gehouden, was ons land bijzonder goed vertegenwoordigd. Met 1036 vogels namen 257 leden van onze organisatie aan dat evenement deel. Daarnaast werden er door de Algemene Bond ook nog eens ruim 850 vogels ingezonden. De tentoonstelling op zich was bijzonder fraai en alles zag er goed verzorgd uit. Wat de organisatie betreft moet gezegd worden dat er hier en daar nogal wat aan mankeerde. Dat neemt niet weg dat we onze Oosterburen dankbaar zijn voor hetgeen zij hebben verricht. Hiernaast volgen de prijswinnaars die wij van harte met het behaalde resultaat feliciteren.

Enk. Harzers: **T. F. Roos**, Alg. Bond, 88 pnt. **3e prijs**.
Enk. Vetstof z.rood: **J. Schrauwen**, St. Willibrord, 90 pnt. **3e prijs**.
Enk. Vetstof m.rood: **G. Liefers**, Alg. Bond, 91 pnt. **kampioen**.
H. van Huet, Alg. Bond, 91 pnt. **2e prijs**; **P. L. op 't Rood**, Alg. Bond, 91 pnt. **3e prijs**
Stam pigment z.rood: **J. van Oudenaarden**, Zwartewaal, 368 pnt. **Kampioen**.
T. Uittenbosch, Alg. Bond, 362 pnt. **2e prijs**.
Enk. pigment z.rood: **Fr. van Kessel**, Dinther, 91 pnt. **Kampioen**.
G. Sauer, Alg. Bond, 90 pnt. **3e prijs**.
Stam pigm. m.rood: **J. Schrauwen**, St. Willibrord, 367 pnt. **2e prijs**.
Enk. pigm. m.rood: **W. Theloosen**, Elst Gld., 90 pnt. **Kampioen**.
A. v. Dorth, Alg. Bond, 90 pnt. **2e prijs**.
Enk. niet klass. pigm. z.rood: **F. de Kort**, Hippolytushoef, 91 pnt. **3e prijs**.
Stam n.klass. pigm. z.rood: **J. Ackermans**, Nuth, 360 pnt. **2e prijs**.
Enk. n.klas. pigm. m.rood: **G. M. A. Jansen**, Deventer, 91 pnt. **Kampioen**.
Enk. ZH Frisé: **A. Mertens**, Tilburg, 91 pnt. **Kampioen**.
Eik. Blg. Bossu: **A. Mertens**, Tilburg, 88 pnt. **3e prijs**.
Enk. Scotch Fancy: **H. Huijgens**, Bergen op Zoom, 90 pnt. **Kampioen**.
Th. Böhm, Hoogerheide, 88 pnt. **3e prijs**.
Eik. Border: **W. F. van Wel**, Boxtel, 90 pnt. **3e prijs**.
Enk. Five Fancy: **J. G. M. Heersche**, Geertruidenberg, 90 pnt. **Kampioen**.
Van Tilburg, Alg. Bond, 89 pnt. **2e prijs**.
Enk. Gloster: **L. J. C. Rovers**, Haaksbergen, 89 pnt. **3e prijs**.
Enk. Lancashire: **W. J. Derksen**, Enschede, 88 pnt. **2e prijs**.
Enk. Lizard: **A. P. Keijzers**, Roosendaal, 90 pnt. **3e prijs**.
W. Kipping, Den Bosch, 90 pnt. **3e prijs**.
Stam bastaarden: **W. Tempels**, Varsseveld, 357 pnt. **2e prijs**.
Enk. Eur. Kooivogels: **W. F. van Wel**, Boxtel, 91 en 90 pnt. **Kampioen en 2e prijs**.
Stam. Eur. kooivogels: **W. F. van Wel**, Boxtel, 360 pnt. **Kampioen**.
Enk. Zebrevinken: **A. Wijgerde**, Kaatsheuvel, 92 pnt. **Kampioen**.
Stam Zebrevinken: **A. Wijgerde**, Kaatsheuvel, 361 pnt. **Kampioen**.
P. Rook, Krimpen aan den IJssel, 354 pnt. **3e prijs**.
Enk. Japanse Meeuwen: **D. Offerman**, Alsmeer, 90 pnt. **2e prijs**.
Stam Japanse Meeuwen: **A. Kok**, Westervoort, 354 pnt. **2e prijs**.
D. J. v. d. Molen, Dalfsen, 353 pnt. **3e prijs**.
Enk. exoten (Austr.): **P. Rook**, Krimpen aan den IJssel, 91 pnt. **2e prijs**.
Stam exoten (Austr.): **T. J. Geerts**, Uftt, 362 pnt. **Kampioen**.
Enk. exoten (Azië): **J. G. J. Hulsegge**, Zutphen, 90 pnt. **Kampioen**.
Enk. exoten (Afr.): **J. F. ter Horst**, Neede, 92 pnt. **2e prijs**.
Stam exoten (Afr.): **J. F. ter Horst**, Neede, 359 pnt. **3e prijs**.
Enk. exoten (vrucht/ins.): **Fr. van der Poel**, Tilburg, 90-89-88 pnt. **Kampioen, 2e en 3e prijs**.

Nogmaals, onze hartelijke gelukwensen en alvast erg veel succes op de 27e C.O.M. Wereldkampioenschappen, welke in januari 1979 worden gehouden te Breda.

korte berichten

BELANGRIJK NIEUWS VOOR DE KWEKERS VAN EUROPESE KOOIVOGELS

Leden die het nu volgende kweekseizoen met Europese kooivogels (wildzang) gaan kweken, dienen, willen zij althans in de loop van dit jaar voor hun eigen kweekvogels de beschikking krijgen over een Vogelvergunning D, hun jonge vogels met speciale vaste voedingen te ringen. **U kunt deze ringen vanaf heden en tot uiterlijk 9 maart a.s. bestellen en wel door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324, t.n.v. N.B.v.V., te Bergen op Zoom en onder duidelijke vermelding van „WILDZANGRINGEN” alsmede duidelijke vermelding van soort en aantal.** De ringenprijs is 30 cent per stuk, minimum afname 10 ringen per soort. De ringenmaat is als volgt: 2,5 mm voor sijsjes en 2,9 mm voor vink, kneu, putter, geelgors en groenling.

De door u op deze wijze bestelde ringen worden eind maart aan u toegezonden. **Zij nog opgemerkt dat iedere kweker afzonderlijk zijn eigen ringen dient te bestellen.** Collectieve bestellingen via de secretaris of ringencommissaris van de afdeling kunnen NIET verwerkt worden. In het maandblad van juli a.s. zal aan u worden medegedeeld op welke wijze u de vogelvergunningen D kunt aanvragen. Nogmaals zij gesteld dat deze vergunningen — voor het vervoeren van de vogels naar de tentoonstellingen — alleen maar worden afgegeven voor die vogels welke dit jaar zijn gekweekt en met de speciale ringen van dit jaar zijn geringd. Wij wensen u bij voorbaat een succesvol kweekseizoen.

VAN DE KEURMEESTERS

Bedankt als keurmeester: J. Coumans (harzers), P. van Nunen en Mevr. Dekker-de Boer (tropen). Wij danken ze voor het vele en goede werk dat zij ten behoeve van de bond en de liefhebberij hebben verricht.

Op de keurmeesterslijst onder tropen en grasparkieten kan weer worden geplaatst de heer A. Hummel, Lapland 5 in Delfzijl. J. H. de Bruin (tropen) is verhuist naar Wilgenhoek 56 in Zevenaar, telefoon 08360-27004. J. de Roos, Zwaagwesteinde (kleur) is telefonisch bereikbaar onder nummer 05113-2919.

GESLAAGD: Voor keurmeester vorm- en postuurkanaries is geslaagd keurmeester kleur J. T. L. Zondervan te Tietjerk. Tevens zijn geslaagd als keurmeester kleurkanaries de heren L. F. J. Dolmans, Bernhardstraat 9, Zoetermeer, telefoon 079-163310; J. S. B. Dümmer, Aquamarijnpad 18, IJsselstein, telefoon 03408-5860; G. E. Houwen, Middachtenstraat 179, Nijmegen, telefoon 080-560289; G. van Geffen, Vertweg 19, Zaltbommel, telefoon 04180-3879; J. S. v. d. Meulen, Heemstrasingel 9, Leeuwarden, telefoon 05100-35120; J. Proopsma, Röntgenstraat 9, Leeuwarden, telefoon 05100-35120; M. J. van Rosmalen, Bosscheweg 63, Aarle Rixtel, telefoon 04928-1828; S. Weijgerse, Vergt 1, Rossum, telefoon 04182-1685; M. de Wit, Paltzerweg 65, Bilthoven, telefoon 030-783757.

Bovengenoemde heren brengen gaarne hun dank over aan de heren docenten en aan de afdelingen welke hun gelegenheid hebben geboden de zo nodige praktische kennis op te doen. Wij van onze kant feliciteren de heren met het behaalde succes en wensen ze nog vele leerzame en plezierige keurdagen toe.

OVERLEDEN

H. A. Lansens, Edam; J. C. Kenters, Zierikzee; P. Dijkstra, Emmen; J. Hommerson, Mierlo; J. Vossen, Elsloo; P. de Rooy, Lisse; P. v. Muiden, IJsselstein; H. Bussink, Doetinchem; J. Dedden, Steenwijkerwold; T. Blum, Steenwijkerwold; C. Zenning, Bellingwolde; H. J. de Jong, Hippolytushoef; H. v. Oosterom, Krimpen a. d. IJssel; L. van Berkon, Oss; W. Nolen, Heerjansdam; A. Ariesse, Lochem; W. Verbruggen, Veghel; G. van Leersum, Amsterdam.

DAT RIJZ RUSTEN IN VREDE

IN MEMORIAM

Op de avond van de 30e januari ontvingen wij het onstellende bericht dat even voordien, op een leeftijd van 43 jaar, onze goede vriend Jan Feelders plotseling was overleden. Jan maakte al weer heel wat jaren deel uit van de vaste ploeg van medewerkers aan de bondskampioen en ook in Breda was hij weer elke dag aanwezig om op zijn eigen bescheiden wijze zijn beste krachten te geven. We zullen hem nu moeten missen, deze realiteit is een keihard gegeven waarin wij allen moeten berusten. Bedankt Jan voor alles wat je voor ons hebt gedaan. Zijn vrouw en kinderen wensen wij erg veel sterkte en kracht om dit zo smartelijke en plotselinge verlies te dragen. **Dat hij ruste in vrede.**



Pop krijgt alvast een weinig opfokvoer



Het popje wordt op het nest door het mannetje gevoerd

een goede leer

In vorige artikeltjes heb ik u mijn ervaringen verteld m.b.t. het verstrekken van eivoer en zaad aan kanaries. Deze keer komt een ander onderdeel van de kanarievoeding aan bod: het gebruik van groenvoer en gekiemd zaad.

Over beide kunt u regelmatig lezen in „Onze Vogels”; wat het beste groenvoer zou zijn, hoe u zaad moet kiemen, enz. U leest dan dat zowel groenvoer als gekiemd zaad rijk zijn aan bepaalde stoffen, voornamelijk vitamines uit de B-groep. Ook vinden we daarin vitamine C, E en K. Sommige liefhebbers denken dan bij zichzelf: als ik mijn vogels maar voldoende groenvoer en gekiemd zaad geef, dan komen ze in elk geval geen vitamines te kort. En ze voeren hun kanaries dan grote bossen groen en volle bakken gekiemd zaad. Ikzelf deed dit enkele jaren geleden ook, tot ik op een gegeven moment met de neus op de feiten werd gedrukt.

Het was broedtijd en mijn poppen hadden de eerste ronde achter de rug. De pas zelfstandige jonge kanaries zaten met enkele poppen in de vlucht en ik hield goed in de gaten of de jonge vogels zelf wilden eten. Ze waren dol op groenvoer en gekiemd zaad en telkens als ik ze dit gaf, vlogen ze er meteen op af. Na enkele dagen zagen enkele jonge vogels er niet zo lekker uit. Ik

dacht dat dit kwam omdat ze het gemengde zaad nog niet goed konden pellen. Dit stond trouwens ook in de meeste kanarieboeken die ik op dat moment had. Daarom gaf ik ze nog wat extra gekiemd zaad, want dit konden ze in elk geval wel goed eten.

Twee dagen hierna lag er plotseling een oude pop dood. Ze bleek broodmager te zijn en de darmen waren erg opgezwollen. Een dag later een andere pop dood en ook hier dezelfde verschijnselen: erg mager en opgezwollen darmen.

Op aanraden van een mede-verenigingslid ving ik al mijn vogels uit de vlucht om deze te bekijken. Nu bleek, dat alle vogels mager waren en opgezwollen darmen lieten zien. Op dat moment ging het rode alarmlicht bij me aan: er was iets helemaal fout!

Ik gaf mijn vogels onmiddellijk sigmamyne in het drinkwater om deze darminfectie (want ik nam aan, dat het dat was) te genezen. In dezelfde tijd dat dit zich afspeelde, verschenen er in „Onze Vogels” al regelmatig artikelen over vogelvoeding van Jos v. Himbergen. Omdat ik dacht dat deze misschien ook wel iets van ziekten zou weten, nam ik contact op met hem. Toen mijn voederwijze ter sprake kwam, was de fout al snel gevonden: ik gaf veel te veel groenvoer en ge-

kiemd zaad en dat veroorzaakte het mager worden en de opgezwollen darmen. Dat de vogels dol waren op groenvoer en gekiemd zaad wilde nog niet zeggen dat je ze dan maar grote hoeveelheden moest geven. Uit groenvoer en gekiemd zaad kunnen kanaries onvoldoende energie halen, omdat vooral groenvoer (en in mindere mate gekiemd zaad) voor een belangrijk gedeelte uit water bestaat. Ik had mijn kanaries laten VERHONGEREN, ondanks het feit dat ze volop te eten kregen!

Met het verstrekken van sigmamyne ben ik toen onmiddellijk gestopt, omdat me toen wel duidelijk werd, dat dit anti-bioticum nooit de oorzaak kon bestrijden, namelijk mijn verkeerde voederwijze. Nog dezelfde dag werd overgestapt op een andere, verbeterde voederwijze. Zaad en eivoer werden gerantsoeneerd gegeven, te weten 3 gram kweekmengsel en 1 gram eivoer per vogel per dag. (1)

Groenvoer en gekiemd zaad werden helemaal niet meer gegeven en om mijn vermagerde vogels wat extra energie te leveren werden gedurende twee weken om de andere dag per liter drinkwater 2 eetlepels druivesuiker opgelost. (2)

De resultaten van deze veranderde voederwijze waren geweldig! Binnen enkele weken waren bijna alle vogels opgeknapt, ze zaten goed in

het vlees en de darmen waren niet meer te zien. Broedende vogels deden het prima, ook al wordt altijd beweerd dat verandering van voeder methode in het kweekseizoen verkeerd is. Ik merkte daar helemaal niets van; nog sterker: een verbetering kan nooit foutief zijn!

Inmiddels zijn deze gebeurtenissen al weer enkele jaren voorbij en nog steeds ben ik niet afgeweken van de juiste rantsoenering in kweek-, rui- en rusttijd. Dit betekent dat mijn vogels al die tijd GEEN KORREL GEKIEMD ZAAD en GEEN SPRIETJE GROEN meer hebben gehad, omdat de praktijk heeft bewezen, dat het ook goed zonder deze producten kan. De benodigde vitamines B, C, E en K zitten namelijk ook in een goed eivoer.

Veroordeel ik nu daarmee het gebruik van groenvoer en gekiemd zaad? Nee, dat beslist niet! Maak alleen niet dezelfde fout als ik door uw vogels er veel te veel van te geven. Bewezen is, dat beide producten niet per sé noodzakelijk zijn, maar wilt u ze toch aan uw kanaries voeren, doe dit dan **met mate**. Rantsoeneer t.o.v. het dagrantsoen! In de praktijk betekent dit voor gekiemd zaad maximaal 1/2 gram en voor groenvoer een stukje van bijv. 1 cm² per vogel per dag. Erg weinig inderdaad, maar meer dan genoeg!

Zo ziet u maar weer, dat het lezen van artikels over voeding niet altijd het **in de praktijk zien** van eigen fouten m.b.t. die voeding tot gevolg heeft.

Voor u betekent dit eens te meer, dat het nut heeft zulke eerder verschenen stukjes te herlezen en het daarin gestelde te betrekken op uw eigen situaie.

Voor mij is dit alles een goede leer geweest, maar u maakt nu toch zeker niet meer dezelfde fout?

Tom Gruijters.
Met foto's van
A. F. Mollinger

(1) Zie ook „De basis van kanarievoeding”, Onze Vogels november 1977.

(2) Als vogels last hebben van diarree, dan mogen ze beslist géén druivesuiker hebben.

ervaringen met driekleur papegaai amadines



In het jaar 1972 had ik nog weinig ervaring voor wat betreft de kennis over het houden en verzorgen van tropische vogels. Ik was totaal onbekend met het bestaan van driekleurpapegaai-amadines. Ik had wel enkele paren vogels, zoals: vuurvinken, zebrevinken en blauwfazantjes. Via een advertentie in de krant kwam ik bij een persoon, die roodkop-papegaai-amadines en driekleurpapegaai-amadines te koop had. Ik had deze vogels nog nooit gezien en vond ze prachtig van kleur.

Omdat de roodkop-papegaai-amadines mij veel te duur waren, besloot ik om een paartje driekleurpapegaai-amadines te kopen. De verkoper ving twee van deze vogels uit en zei tegen mij dat de vogel met het meeste blauw aan de kop het mannetje was. Van dichtbij kon ik inderdaad verschil zien. De ene vogel had meer blauw aan de kop dan de andere. Ook zei de verkoper tegen mij, dat het mannetje op een

hoge trillende toon floot en het popje niet. Ik nam de vogels mee en deed ze in een grote kamervolière bij een zestal andere vogels.

Het viel mij onmiddellijk op dat de nieuwe vogels ontzettend druk en beweeglijk waren. Zij vlogen van de ene zitstok naar de andere en hingen vaak tegen het gaas aan. De staarten van de vogels werden er daardoor niet mooier op. Bij het observeren van de vogels viel het mij op, dat beide vogels een hoge, schelle, trillende fluittoon hadden. Ik merkte geen verschil in het fluiten. Gezien de opmerking van de verkoper, dat het mannetje op een hoge trillende toon floot en het popje niet, dacht ik toen dat ik twee mannetjes had. Wel zag ik dat beide vogels steeds met elkaar in een nestkastje gingen en daar dan zachtjes tegen elkaar aan het tweteren waren.

Ik heb de vogels nooit zien paren. Er was mij echter door de verkoper ook nog medegedeeld, dat deze vogels alleen maar op het nest paren, zodat dit mij ook geen uitsluitel kon geven of ik al of niet een paartje had.

Enige maanden later kwam ik tot de ontdekking dat de driekleurpapegaai-amadines zeven eitjes in een nestkastje hadden. Ik had dus toch geen twee mannetjes, zoals ik vermoedde. De vogels gingen voorbeeldig broeden. De vogel met het minste blauw aan de kop broedde het meest en de andere loste alleen maar af, zoals het ook bij andere vogels wel gebruikelijk is, dat het popje het meest broedt. Ik heb de vogels rustig laten broeden.

Toen ik na ongeveer veertien dagen in het nest ging kijken om te controleren, ontdekte ik dat geen van de zeven eitjes bevrucht was. Ik heb hierover geschreven naar een deskundige en ik kreeg als antwoord dat ik vermoedelijk twee popjes had, gezien het grote aantal eitjes (zeven stuks).

Later werd één van de vogels ziek en ging korte tijd later dood. Gezien de gedragingen van de zieke vogel was de oorzaak vermoedelijk een tekort aan vitamine B. De overgebleven driekleurpapegaai-amadine zag er ook niet rooskleurig meer uit. Het had kale plekken in de nek en het vloog niet zo best meer. Eer vogelliefhebber had mij een keel verteld, dat driekleurpapegaai-amadines na enige jaren niet meer kun-

nen vliegen. Dit kwam mij toen onwaarschijnlijk voor. Ik begon nu echter te twifelen, want mijn overgebleven vogel begon slecht te vliegen, zoals ik reeds schreef.

Per post heb ik bij een groothandelaar in vogels een nieuw mannetje driekleur-papegaai-amadine besteld. Toen ik bij het station van de Nederlandse Spoorwegen kwam om deze vogel op te halen, viel mij onmiddellijk de fel blauwe kop daarvan op. Ik deed de pas verworven vogel bij mijn andere driekleur-papegaai-amadine en bij het observeren ontdekte ik een duidelijk verschil in geluid en kleur tussen de beide vogels. Ik vond het blauw aan de kop van het nieuwe mannetje dieper van kleur. Het leek veel blauwer. Ik kon niet zien of het blauwe gedeelte aan de kop van het mannetje groter was dan bij het overgebleven popje. Ook het groen aan de onderzijde van het mannetje was groener en dieper van kleur dan bij het popje. Ik kon dit echter alleen maar zien als de vogels dicht bij elkaar zaten en op korte afstand.

Voor wat betreft het geluid bemerkte ik dat het mannetje hoger en toch zachter van toon floot dan het popje. Eigenlijk een veel mooier geluid dan dat van het popje. Van het mannetje was het geluid niet zo hard en schel. Het was fijntjes en dieper van geluid. Ik wist nu pas zeker dat ik een paartje driekleur-papegaai-amadines had. Voordat ik echter met het kweken kon beginnen, moest ik verhuizen en moesten mijn vogels uit nood enige maanden in een kleinere kooi zitten. Ik begon toen met de bouw van een buitenvolière.

Voordat deze buitenvolière klaar was, zag ik op een morgen dat het mannetje van de driekleur-papegaai-amadines met één van zijn nagels tussen een takje zat. De vogel hing aan deze nagel en hing met zijn kop omlaag. Ik heb de vogel gepakt en zag dat het pootje stuk en verdraaid was. Het pootje is nooit weer goed geworden. Het popje zag er toen ook nog steeds niet best uit. Van kweken kwam dus niets terecht. Ik heb toen maar besloten om beide vogels weg te doen. Ik had er zoveel pech mee, dat ik het eigenlijk zat was om deze vogels te houden. Ik heb toen een jaar lang geen driekleur-papegaai-amadines gehad, doch toen ik deze vogels weer bij anderen zag, kon ik de verleiding niet weerstaan om weer van die vo-

gels te kopen. Ik heb diverse vogels gehad, maar deze driekleur-papegaai-amadines fascineren mij het meest en wel om de volgende redenen:

1. De vogels zijn prachtig van kleur.
2. De hoge trillende fluittonen van het mannetje zijn aardig om te horen.
3. De vogels broeden uitstekend, en
4. de voeding van de vogels is zeer gemakkelijk.

Men kan de vogels letterlijk van alles voorzetten, zoals: sinaasappel, meelwormen, zaden, eivoer, universeelvoer, graszaden, onkruidzaden, brood, enz.; kortom, te veel om op te noemen. De vogels peuzelen alles met smaak op. Kostelijk om te zien en zeer gemakkelijk.



Hoewel de vogels erg druk en beweeglijk zijn, kan ik toch niet zeggen dat ze schuw zijn. Als ik in de buurt kom vliegen ze wel weg, maar dat is meer om te spelen, of om hun beweeglijke aard te botvieren, dan uit angst. Ik heb wel gezien dat de vogels dicht bij mij kwamen en mij nieuwsgierig met hun zwarte kraal-oogjes aan zaten te kijken. Het is kostelijk om te zien hoe de driekleur-papegaai-amadines elkaar met zachte, lokkende twettertoontjes in een nestkastje lokken. Ook indien deze vogels elkaar aanraken of wanneer een andere vogel hen pikt of iets

dergelijks, laten zij die zachte twettertoontjes horen. Het geluid dat zij dan maken lijkt mij een mengeling van onderdanigheid en protest toe. Buiten de broedtijd zijn deze vogels niet agressief, maar ze trekken zich ook letterlijk van geen enkele andere vogel iets aan. De driekleur-papegaai-amadines zijn zeer zelfstandig. Zij laten zich niet op de kop zitten, maar gaan uit zichzelf ook niet vechten.

Ik heb dus weer twee van die vogels aangeschaft, zoals ik reeds schreef. Het waren jonge vogels. Omdat de eigenaar niet aanwezig was en de vrouw des huizes mij niet kon vertellen wat of een man of een pop was, moest ik de vogels zelf uitzoeken. Uit een tiental vogels heb ik de vogel met het meeste blauw aan de kop en de vogel met het minste blauw aan de kop uitgezocht. Hopelijk had ik een paartje. Toen ik de vogels thuis had, zag ik de volgende ochtend, dat de vogel die het minste blauw aan de kop had, dood lag. De oorzaak is mij niet bekend, maar vermoedelijk heeft de vogel, nog jong en onervaren, geen voedsel en water kunnen vinden. Vermoedelijk was het dus mijn eigen schuld. Ik had beter moeten opletten met de nieuwe vogels. Ik had vermoedelijk dus nog een jong mannetje over. Later heb ik bij deze vogel nog een paartje driekleur-papegaai-amadines gekocht. De man bij wie ik de vogels gekocht had, had er volgens mij veel verstand van. Hij heeft mij veel over driekleur-papegaai-amadines verteld. Bij observatie bleek mij, dat ik inderdaad een paartje van die man gekocht had. Ik deed mijn vogels bij mijn andere vogels, die ik reeds bezat en ik zag dat het nieuwe mannetje driekleur-papegaai-amadine geen slag meer vliegen kon. De vogel was kerngezond en er was niets aan de vleugels te zien. Hoogstens dat de ene vleugel iets meer afhing dan de andere, maar dit kan ik mij ook wel verbeeld hebben.

Heel langzaam, na maanden kon deze vogel weer vliegen. Het is, dacht ik, nooit weer helemaal goed gekomen, maar het verschil in vliegen met de andere vogels is nauwelijks te zien en misschien is dit ook wel verbeelding van mij.

Ik wilde deze vogel niet direct voor de kweek gebruiken en daarom heb ik mijn andere, vermoedelijke mannetje, die ik nog bezat, maar bij

het nieuwe popje gedaan. Van kweken kwam totaal niets terecht. Uiteindelijk bleek mij dat het geen mannetje was, maar een uitzonderlijk mooi popje met veel blauw aan de kop. Aan de bouw, gedragingen en kleur te zien zou ik zweren dat het een mannetje was. Ik had echter twee poppen bij elkaar gezet. Bij een goede observatie had ik het kunnen weten, want ik heb nooit de hoge fluittoon gehoord.

Ik had dus totaal drie driekleur-papegaai-amadines, te weten: één mannetje, één mooi popje en één lelijk popje. Ik heb het mannetje, die ik eigenlijk nog niet voor de kweek wilde gebruiken, toch maar weer bij het lelijke popje geplaatst. Veel hoop op kweekresultaten had ik echter niet, omdat beide vogels niet in optimale conditie verkeerden. Toch heb ik gezien dat het mannetje met strootjes sleept en dat beide vogels elkaar zachtjes twitterend in een nestkastje lokken. Nu maar afwachten.

Tussen het mannetje en het mooie popje kon ik bij een goede observatie toch wel verschil zien. In grootte waren de vogels gelijk en het blauwe gedeelte aan de kop was ook even groot, maar in kleur verschilde het. Het blauw was namelijk bij het mannetje opvallender en dieper van kleur. Mij is ook opgevallen, dat driekleur-papegaai-amadines ontzettend sterk en taai zijn. Mijn eerste twee vogels die ik weggegeven had, hebben namelijk nog wel een jaar bij de nieuwe eigenaar in een kamervolière geleefd, hoewel zij niet meer konden vliegen en in een erbarmelijke toestand verkeerden. Ik verwachtte iedere dag dat de vogels dood zouden gaan. Andere vogels in dezelfde toestand en conditie zouden naar mijn mening geen maand meer hebben geleefd. Verder is het mij ook nog opgevallen, dat de driekleur-papegaai-amadines veel vaker met één van hun poten langs een uitgestrekte vleugel strijken dan andere vogelsoorten. Hoewel ik daar geen verklaring voor heb, lijkt mij dit een uiting van nervositeit of luiheid toe, of een combinatie van beide.

Ook bleek mij nog dat de driekleur-papegaai-amadines een ontzettend intensieve rui hebben. Als deze vogels ruien zien zij er lelijk uit. Het lijkt dan net of er allemaal plukjes veren uit de vogel getrokken zijn. Op de bodem van de volière, onder

de plek waar de vogel meestal pleegt te zitten, vind ik dan ook opvallend veel kleine groene veertjes. De rui van deze vogels is naar mijn mening veel heftiger dan bij andere vogelsoorten. Ik heb wel gezien dat een driekleur in een paar dagen tijd alle staartpennen en een deel van de vleugelpennen liet vallen, zodat het de grootste moeite met vliegen had.

Verder gebeurt het regelmatig dat ik met een brandende pijp in mijn mond dicht bij de volière sta. De rook kringelt dan door het gaas omhoog. Zodra het mooie popje van de driekleur-papegaai-amadine dit ziet, vliegt het onmiddellijk tegen het gaas aan en slaat dan fel met



de snavel en gekromde vleugels tegen het gaas aan. Zij kwettert daarbij heftig, alsof ze kwaad is omdat het niet goed lukt. Hoewel ik nooit gezien heb hoe een vogel een rookbad neemt, lijkt het mij toe dat deze driekleur een rookbad wil nemen, hetgeen dan niet goed lukt bij gebrek aan rook en ruimte. Dit is bij mij de enige vogel die dit doet en zij doet het bij iedere gelegenheid weer.

Mijn vogelverblijf bestaat uit een nachthok in een stenen schuur, met automatische verlichting en zonodig verwarming. Dit nachthok is 80 cm diep, 120 cm hoog en 150cm breed.

Hierin hangen verschillende soorten nestkastjes. Door een gaatje in de muur kunnen de vogels in een beplante buitenvolière komen, waar zij dan ook vaak gebruik van maken en zeker bij mooi weer. Deze buitenvolière is voor de helft bedekt met doorzichtige plastic golfplaten. De andere helft van het dak bestaat uit volièregaas. De achterwand is van doorzichtig plastic. De voorwand en één zijwand zijn van volièregaas. De andere zijwand is van steen (grenst aan het nachthok). De afmetingen van deze buitenvolière zijn: hoogte voorzijde: 180 cm, hoogte achterzijde: 170 cm, diepte 150 cm en lengte 300 cm.

Buiten de zes paren Australische vogels zitten er ook nog een stel dwergkwartels en een paar edelzangers in de buitenvolière. De kwartels en de edelzangers komen nooit in het nachthok.

Het paartje driekleur-papegaai-amadines, die ik bij elkaar had gezet, is toch gaan nestelen. Ik heb gezien dat bij het beetje hooi, dat ik in het nestkastje gedaan had, nog meer is gekomen. Het is een mooi, rond nestje geworden. Ook wordt het mannetje steeds wilder. Agressief kan ik niet zeggen, want het vecht niet.

Het mannetje vliegt steeds achter het popje aan, vermoedelijk om te kunnen paren, want één keer zag ik dat het mannetje het popje in de nek vastgepikt had en enige tijd vasthield. De pop vloog weg en de paring is toen niet geschied. Dit gebeurde op de grond in de buitenvolière. Hierna heb ik nog regelmatig gezien dat de man het popje langdurig navloog van tak tot tak. Hij kreeg het popje toen niet te pakken.

Ook is het mannetje ontzettend nieuwsgierig geworden. Ik zie vaak dat hij op een neststokje voor een nestkastje van andere vogels gaat zitten en meestal voor het nestkastje van de Diamantvinken met piepende jongen. Hij wordt dan fel achterna gezeten door één der Diamantvinken en toch gaat hij steeds weer naar het nest van de Diamantvinken toe, met het gevolg dat hij steeds weer achterna gezeten wordt. De Diamantvink krijgt het mannetje driekleur-papegaai-amadine echter nooit te pakken, met het gevolg dat de Diamantvink zijn agressiviteit vaak afreageert op andere, nietsvermoedende vogels, die dicht in de buurt

van zijn nestkastje zitten. Dit zijn dan meestal de rustige Gould-amadines.

Het paartje driekleur-papegaai-amadines kreeg eitjes, doch na enkele dagen broeden ging de pop van het nest af en kwam er niet meer op. De man broedde helemaal niet. Hierna heb ik deze pop uit de volière gehaald en geruimd met de andere, mooie pop die ik nog had. Met deze pop ging het iets beter, want de vogels bouwden een nest in een bos heide in de buitenvolière, kregen eitjes en de pop ging voortvarendig broeden. Echter, door een storm is het nest gedeeltelijk uit elkaar gewaaid, waardoor de vogels

dop zat. Ik heb de andere drie eitjes laten liggen, doch na enkele dagen bleek mij, dat één van de eitjes niet bevrucht was en in de andere twee eitjes dode, onvolgroeide jongen zaten. Kennelijk is het overdag warm genoeg geweest om tot dit resultaat te komen, anders heb ik er geen verklaring voor. Hierna heb ik de vogels niet meer laten broeden. Van de driekleur-papegaai-amadines was er maar één mooi popje bij. Ik heb deze vogel gehouden en de andere twee verkocht. De pop, die ik gehouden had, was een forse vogel en zag er bijzonder mooi uit. Omdat ik wist dat zij eitjes had gelegd, wist ik zeker dat het een pop was,

kregen, zei hij, in plaats van een man.

Ik heb toen deze pop bij hem voor een forse mooie man geruimd, zodat ik nu eindelijk een mooi fors kweekstel driekleur-papegaai-amadines in mijn volière had. In het voorjaar heb ik deze vogels gelegenheid tot broeden gegeven. De vogels doen echter nog niets aan gezinsuitbreiding, want het mannetje is tot ruien overgegaan op een intensieve wijze, zoals ik reeds beschreef. Het heeft bijna geen staart meer. Het slaapt veel en is weinig actief. Het was afwachten. Het was toen mei 1975. Inmiddels is het begin juli 1975 geworden. Andere vogels, zoals de



gestoord werden en ook niet meer op dat nest kwamen. Enkele weken later hadden dezelfde vogels weer vier eitjes, maar nu in een nestkastje (gesloten) in het nachthok. Ik bemerkte toen dat de vogels overdag geen van beide aan het broeden waren. 's Nachts gingen beide vogels wel op de eitjes zitten. Ook van dit broedsel zou dus niets terecht komen. Ik heb de vogels toch maar laten gaan en na ongeveer 14 dagen wilde ik de eitjes bekijken om te zien of ze bevrucht waren. Ik heb toen één van de eitjes gepakt en stuk gemaakt. Tot mijn stomme verbazing en schrik zag ik dat er een levend jong in de

andere had ik deze vogel voor een mannetje gehouden. In ruil voor een paar jonge Binsen-astrilden kreeg ik ook weer een mannetje driekleur-papegaai-amadine in mijn bezit. De vorige eigenaar was er van overtuigd dat het een mannetje was, omdat hij ermee gekweekt had. De vogel was wel mooi, doch een opvallend stuk kleiner dan mijn pop. Hoe langer ik de vogel observeerde, des te meer ik begon te twifelen of het wel een mannetje was. Mijn twijfel was goed, want op een zekere dag kwam de vorige eigenaar bij mij met de mededeling, dat hij mij de verkeerde vogel gegeven had. Ik had een pop van hem ge-

roodkop-papegaai-amadines, die ik thans ook bezit, hebben reeds jongen. De driekleur-papegaai-amadines doen echter niets. Er is geen enkele poging tot gezinsuitbreiding bij hen te bespeuren. Mijn echtgenote, die ik dit vertelde, zei: „Straks heb je weer twee popjes.” Ik geloofde dit niet, maar toch begon ik te twifelen.

Op een zaterdag heb ik het mannetje gepakt en meegenomen naar de vorige eigenaar om te vragen of het wel een mannetje was. In eerste instantie was de man er van overtuigd dat het een mannetje was, doch bij nauwkeurige controle en vergelijking met een andere man en

een andere pop kwamen wij samen toch tot de overtuiging dat het een mooie pop was, inplaats van een man. Dit was de zoveelste keer dat ik overtuigd was van het juiste geslacht bij deze vogels en mij later toch weer vergist bleek te hebben. In ruil voor deze pop heb ik weer een nieuwe man gekregen en deze bij mijn pop gedaan. Ik hoor deze nieuwe vogel goed fluiten en de gedragingen zijn van dien aard, ook van de pop, dat ik nu volkomen overtuigd ben van het feit dat ik thans wel weer een paartje in mijn bezit heb. Nu maar weer opnieuw proberen. Ik merk echter dat de pop in de rui is en dat zij het toenadering zoekende mannetje wegjaagt door hem te pikken. Voordat ik hier-



na aan het kweken toekwam, is het mannetje mij door eigen schuld uit de volière ontsnapt. Ik heb deze vogel nooit weergezien. Ik heb namelijk geen sluis aan de volière. Vervolgens heb ik weer een nieuwe man driekleur-papegaai-amadine gekocht. Ik hoor deze nieuwe man goed fluiten. Het is thans september 1975 geworden en van gezinsuitbreiding is niets te merken bij de driekleur-papegaai-amadines. In oktober en november 1975 heb ik het paartje driekleur-papegaai-amadines in een broedkooi geplaatst, om het eens op deze manier te proberen. Het resultaat is dat de pop

het mannetje pikt en niets van toenadering wil weten.

Thans is het januari 1976. Omdat ik geen resultaten boekte heb ik ten einde raad mijn mooie pop maar met een andere jonge pop geruild. Zowel de man als het nieuwe jonge popje gedragen zich normaal. Ik zie namelijk dat bij het slapen gaan beide vogels stijf tegen elkaar aangedrukt zitten en dat zij elkander niet wegpikken. Nu in de winterperiode heb ik deze vogels met een tiental andere vogels in een ruime binnenvolière zonder nestkastjes zitten.

Begin mei 1976. Alle vogels heb ik in de buitenvolière met nestkastjes geplaatst. Ik zie dat de man driekleur-papegaai-amadine de pop tracht te treden en ook pogingen daartoe doet bij een roodkop-papegaai-amadine. De pop wil echter niets van toenadering weten, dus geen kweekresultaten. Het gehele seizoen 1976 niet.

Al weer ten einde raad heb ik nu maar eens het mannetje geruild voor een andere. Deze nieuwe man lijkt goed te kunnen opschieten met de pop. Ik heb beide vogels apart gezet op de zolder in een ruime vlucht. Ik heb de vogels een nestkastje gegeven en nestmateriaal verschaft.

Het is thans januari 1977. Ik zie tot mijn verbazing dat de pop de man bevliegt (poging tot paring). Ik heb dit twee keer gezien. Het resultaat: zes eieren in het nestkastje. Ik kom nu tot de overtuiging, dat de pop geen pop is en dat de man geen man is, of ik heb weer eens twee poppen. Afwachten maar weer.

Voorbeeldig werd er gebroed, vaak beide vogels op het nest. Het resultaat is: alle eieren onbevruucht, doch van mijn andere vogels zijn de eieren ook onbevruucht, op één ei na van een zebra-vink. Het hoeft dus nog niet zo te zijn dat ik twee poppen heb. Ik heb de verlichting langer laten branden en na korte tijd hadden de driekleur-papegaai-amadines, evenals de roodkop-papegaai-amadines weer eieren. Er werd weer voorbeeldig gebroed. Ik heb geen enkele keer gecontroleerd en de vogels rustig laten broeden.

Echter na 14 dagen bij controle ontdekte ik dat ik toch twee poppen driekleur-papegaai-amadines had. Zij hadden namelijk tien onbevruuchte eieren. Dit kon dus niet missen. Ik heb bij een handelaar één van de

poppen voor een man kunnen ruilen. Het is inmiddels 30 april 1977. Alle vogels heb ik in de buitenvolière gedaan, met nestkastjes. Ik zag dat het mannetje driekleur-papegaai-amadine onmiddellijk ging nestelen en het popje trachtte te bevliegen. Ook werd het mannetje agressiever tegenover de andere vogels, vooral tegenover het mannetje van de roodkop-papegaai-amadines. Het fluiten van het mannetje is nu niet van de lucht.

De vogels kregen vijf eieren en begonnen op 9 mei 1977 te broeden. Op 23 mei 1977 had ik vijf kale, lichtgekleurde jonge driekleur-papegaai-amadines gekregen. De jonge vogels hadden enkele blauwachtige balletjes op de snavelhoeken zitten. Omdat de vogels de gewoonte hebben om de nestkastjes boordevol materiaal te stoppen, hadden de jonge vogels weinig ruimte. Het resultaat hiervan was de volgende dag een dood, vertrappt jong. Op 25 mei 1977 hoor ik de jonge vogels al schreeuwen bij het voeren. Op 30 mei 1977 heb ik de vier jonge vogels geringd. Ringmaat 2,5. Voordat deze jonge vogels uitgevlogen waren, hadden de ouders al weer een nestkastje in gebruik genomen en begonnen te broeden op vijf eieren. Dit keer hadden zij een te klein nestkastje genomen en hadden deze te vol gestopt met nestmateriaal, tot boven het invlieggaat. Het gevolg was, dat er drie van de vijf eieren uit het nestkastje gerold waren en stuk natuurlijk. Uit de twee overgebleven eieren bekwam ik één jong, die ik geringd heb en die nu op uitvliegen staat. Inmiddels broeden de oudervogels al weer op vier eieren. De vier jonge vogels van het eerste nest zijn nu al weer een aantal weken zelfstandig en zijn uitgegroeid tot prachtige vogels.

U ziet wel, dat het ondanks de vele tegenslagen, die ik met driekleur-papegaai-amadines had, het thans voorbeeldig met deze vogels gaat. Tot slot vermeld ik nog, dat ik er van overtuigd ben, dat elke vogel, ook al behoort deze tot een zelfde soort, een ander karakter heeft en zich dus ook anders gedraagt, zodat de door mij beschreven persoonlijke ervaringen met driekleur-papegaai-amadines naar mijn mening niet bindend zijn voor alle driekleur-papegaai-amadines.

Tekst: W. Brink

Foto's: H. Bielfeld

geduld is een schone zaak

P. C. Paulus

De in zoveel volières voorkomende paapjes zijn zeer in trek. Meestal worden ze gehouden wegens de vredelievende aard en de altijd verrukkelijke zang die ze laten horen, altijd weer, dag in, dag uit. De witkeelpaap is het gemakkelijkst verkrijgbaar, tenminste de mannen. Het geduldig zoeken naar een passend popje levert al de eerste moeilijkheden op. Het land van herkomst is in hoofdzaak Oost-Brazilië, waaruit dan ook de meeste importen komen.

De naam waaronder ze het meest bekend zijn, is de Engelse benaming: White-Throated Finch. Uiteraard zijn ze ook wel bekend onder inlandse benamingen. Die zijn overigens geldend voor alle soorten, omdat ze in zo'n grote verscheidenheid voorkomen en in veel variaties.

Meestal vinden we in de import veel mannen en weinig popjes.

Met ontzettend veel heen en weer schrijven heb ik toch een klein veldverslagje te pakken kunnen krijgen. Vrij vertaald zal ik hiervan een kort resumé proberen te geven.

Hun eerste punt is dat ze nogal tamelijk solitair leven in een afgebakend gebied, waar ze pertinent geen ander paapje toelaten en dat ze fanatiek verdedigen; er heeft zelfs maar 1 popje toegang.

Hun geliefde biotoop bestaat uit laag struikgewas, lichte bebossing en altijd in de buurt van rivieren. Ook moerassige gedeelten komen in aanmerking, mits er voldoende plantengroei is.

Ook zijn ze weleens waargenomen in de bewoonde wereld, in tuinen, doch weliswaar uiterst spaarzaam. Het is in het gebied waar ze zich vestigen wel een gedekt tafeltje voor ze. In hoofdzaak eten ze grove zaden van grassen en knoppen van planten, maar ook een enkel insect, waar daar uiteraard geen gebrek aan is, versmaden ze niet.

Dit is hun dagelijkse menu buiten de broedtijd, tijdens de broedtijd consumeren ze echter voor ongeveer 60% insecten en voor de rest zaden.

Nestelen doet de pop alleen, en ook broeden komt voor haar rekening. De broedperiode valt in de maanden september-november. Het nestje bestaat uit een grove onderbouw en wordt afgewerkt met fijne plantedelen, ongeveer 2 m boven de grond.

In de meeste gevallen worden er 2 broedsels achter elkaar grootgebracht, meestal 3 jongen per ronde.

Uitvliegen doen ze ongeveer 23 dagen na het uitkomen, en ze worden dan tot de 30ste dag door de man gevoerd. Dit is zowat alles wat ik te weten kon komen en bovendien verklaart dit de prijs waar we ze voor aanschaffen. Het zijn hoofdzakelijk de inboorlingen die ze af en toe vangen, gelijk met andere soorten.

Ook hier is dus weer van toepassing dat arbeid betaald dient te worden. Met deze summiere gegevens ben ik in zee gegaan. In veel boeken kun je lezen: „mooie zanger, maar nakweek is een droom, ze doen het gewoon niet.”

Om kort te gaan: het kostte mij 3 popjes eer ik een passend had. De eerste 3 werden niet geaccepteerd, de 4de had kennelijk wat meer charmes en werd na 3 weken in genade ontvangen.

Het is dan leuk om te zien hoe dat gaat. Eerst draait de man om de pop heen en gaat dan naast haar zitten. Indien er van de andere zijde ook genegenheid is, komt alles wel in orde.

Het meeste verbaast mij dat zoals bij de mozambiquesijsjes hetzelfde is, de paringen pas plaatsvinden als er een nestje in aanbouw en zogoed als klaar is. Bij mij werd dat einde augustus, keurig verborgen in een struik en zo ver weggestopt dat het een zoekplaatje was. Een keurig kommetje van afgestorven plantedelen en gestoffeerd met kokosvezel, sisal en donsveertjes. Het eerste eitje werd gelegd ongeveer 10 dagen nadat het nest was afgewerkt; ongeveer 5-6 dagen doen ze hierover.

Het bleef bij 2 eitjes waar ik wel jongen van kreeg, maar die waren na 3 dagen al dood.

Als opfokvoer gebruiken ze onkruidzaden, meelwormen, maden, bloedwormpjes en bananenvliegjes. De zaadbak wordt in deze periode niet aangekeken. Zoals ik reeds zei: geduld is een schone zaak, en een ander jaar lukt het misschien wel.

Al met al is het geen zaak voor een beginneling op dit gebied, niet alleen vanwege het zoeken naar een passend popje, maar tijdens het broeden is er enorm veel tijd nodig voor het verzamelen van onkruiden en insecten.

Het is een grauw vogeltje om te zien. Ondanks dat zullen er veel zijn die het houden om zijn welluidende en mooie zang.

Het is de prijs van aanschaf dubbel en dwars waard.

over bloemen en planten



Begonia



Cyclamen



Rhododendron



kamerplanten en bloemen

Kamerplanten die in de sombere wintermaanden bloeien zijn er niet zoveel. Daarom is de **Begonia** met grote bloemen zo'n veel geziene potplant. Er worden kleine planten van verkocht, maar ook heel grote, vól met bloemen. De warm-oranje bloemkleur zien we het meest, ze komen echter ook in toenemende mate met gele en zalmkleurige bloemen in de handel. Ze zijn tamelijk sterk en kunnen het op een licht, niet al te warm plekje, wekenlang volhouden. Vroeger hadden ze gauw last van schimmel — een wit poeder op de bladeren — maar de nieuwe typen zijn daarvoor minder vatbaar. De verzorging is eenvoudig: regelmatig water geven, maar de potgrond niet steeds nat houden en af en toe mest. Want déze planten zijn volop in de groei (en bloei).

Cyclamen en azalea's zijn in moderne, goed verwarmde huizen dikwijls moeilijk goed te verzorgen. Ze hebben het veel te warm en de lucht is te droog. Het beste is nog wel om ze in een wijde schaal of pot te zetten met een bodempje water en de plant op een schotel of laagje grind te plaatsen. Natte voeten is uit den boze, het gaat om de verdamping van vocht rond de plant. Een wekelijks bad in een emmer lauw water is voor beide planten goed. Bij de cyclaam moet u oppassen dat de bovenkant van de knol

Onkruiden



knoopkruid

(*centaurea pratensis*)

niet nat wordt. Dat kan rot en schimmel ten gevolge hebben. Azalea's hebben een zeer doorlatend grondmengsel in hun pot, vandaar dat zo'n doopbeurt bij die planten zeer noodzakelijk is: anders zouden de tere wortels uitdrogen. Geef ze licht, geen zon!

Tip:

Planten in potten van plastic moeten de helft minder water dan die in stenen potten. Til de pot even op om te voelen of de grond nog vochtig is. Een kwestie van oefening. Planten in plastic potten krijgen al te gauw te veel water.

Primula's houden van koel en licht, beslist geen zon. Vul een bakje met drie verschillende sleutelbloemen; u hebt de keus uit tal van beeldige pasteltinten. Ze geuren ook nog. Na de winter kunnen ze de tuin in, ook daar: geen zon. Zo haalt u met recht het voorjaar in huis. Andere primula's (*P. sinensis*, *P. obconica* en *P. malacoides* zijn potplanten, die niet geschikt zijn voor buiten).

Dit artikel is u aangeboden door BUREAU VOORLICHTING BLOEMEN EN PLANTEN, Koninginnegracht 102 te 's-Gravenhage.

Deze plant valt op door haar roodpaarse bloemhoofdjes. De plant heeft lancetvormige blaadjes, ze houdt van een droge standplaats en komt op schrale grond niet vaak voor. Vooral omdat het voor haar moeilijk is in perioden met weinig regen zich tussen andere, sterker groeiende planten te handhaven.

Maar als het gras gemaaid is krijgt het Knoopkruid haar kans. Het heeft dan alle ruimte en frisgroen staat de plant dan te pronken met haar schitterende, op korenbloemen gelijkende bloemen.

In het midden van het bloemhoofdje bevinden zich de meeldraden die, als zij aangeraakt worden door een of ander insect, een wolkje stuifmeel d.m.v. een klein plofje verspreidt. Het insect brengt dit stuifmeel over naar een andere bloem en zorgt zo voor de bestuiving.

Vaak bezit de bloem aan de buitenzijde een krans van lintbloempjes, die dienen om insecten te lokken. Zoals uit de naam „Knoopkruid” duidelijk blijkt, houdt deze naam verband met de knoppen of knooppjes van de bloemen. De nog niet ontwikkelde bloem bevindt zich dan nog kunstig opgevouwen in een knop of knooppje. Tijdens de verdere ontwikkeling gaat dit knooppje open en de bloemblaadjes en meeldraden kunnen zich in volle glorie ontvouwen.

Het Knoopkruid behoort bij de familie „Centaurea”. Deze naam is af-

komstig van de Centauren. Een van deze hoogwaardigheidsbekleders en wijsgeren van een zekere „Chiron”, die als de uitvinder van de geneeskunst beschouwd werd. Hij is geëerd door zijn naam, verbastert tot „Centaurea” of Chiron, te geven aan de plant die wij Knoopkruid noemen.

De naam *pratensis* zegt ons dat de plant in de weide voorkomt. Hieruit blijkt dan ook overduidelijk waar we de planten moeten zoeken.

De zaden worden graag en door veel volièrevogels gegeten. Men kan ze oogsten als de zaaddoosjes nog niet open gegaan zijn. Reeds openstaande zaadbolletjes verzamelen heeft geen enkele zin want na het opengaan is het zaad meteen verspreid. De vogels zullen er dan tevergeefs naar zoeken.

P. J. de Penning.



Foto: A. F. Mollinger

uw vraag? **ons antwoord!**

Vraag:

Een vriend van mij had een paar splendidparkieten waarvan hij elk jaar vele jonge vogels kweekte. Helaas is de pop na een aantal jaren doodgegaan. Hij kocht op de vogelmarkt een nieuwe pop en het jaar daarop kwamen uit de paring oude man maal nieuwe pop 2 blauwe mannen, 2 wildvorm mannen en 2 wildvorm poppen, welke laatste twee we gemakshalve pop A en pop B zullen noemen.

Ik kocht van die vriend de 2 wildvorm mannen, maar, waarschijnlijk door een te vroege overplaatsing, die twee zijn al gauw doodgegaan. Enkele maanden later kocht ik de twee wildvorm poppen A en B. Zelf had ik nog twee eigen kweek wildvorm mannen. Het ene stel, met pop A, gaf dat volgende jaar 2 mannen en 2 poppen, alle vier wildvorm. Van het andere stel, met pop B,

kweekte ik 2 jongen, vermoedelijk een man en een pop. Een exemplaar was blauw en had een witte streep onder de vleugels; de andere was normaal van kleur en had geen witte streep.

Hoe moet ik nu verder gaan. Alle jongen aanhouden en vers bloed bij kopen? Dan zou ik 8 paar splendidparkieten krijgen waarvoor ik overigens wel de ruimte heb.

Het is namelijk gebleken dat de pop van mijn vriend split was voor blauw en dat mijn pop B ook split is. Misschien zelfs pop A ook wel. Hoe zal het zijn met de wildvorm mannen uit dat stel van mijn vriend. U begrijpt dat het de bedoeling is meer blauwe jongen te kweken. Vraag is, nogmaals, wat moet ik aanhouden.

A. d. G. te G.

Antwoord:

In antwoord op uw schrijven bericht ik u dat de Blauwe Splendid recessief (terugtrekend) vererft. Dit is één van de gemakkelijkste verervingsvormen om een betreffende kleurslag te verkrijgen c.q. te behouden. Na 2 jaar kweken heeft u het gewenste doel reeds bereikt, mits u de juiste paringen toepast en daaruit dan natuurlijk ook jongen geboren worden.

De eis is dat u over een blauwe vogel beschikt (of dat nu een man of een pop is doet niet terzake) en over een splitvogel, waarvan u voor 100 % met zekerheid kunt zeggen dat deze inderdaad split voor blauw is. Bij een gerichte kweek zijn deze laatste zeer gemakkelijk te verkrijgen. Na 2 jaar moet het dus zó zijn, dat u alleen over blauwe en zekere split blauwe vogels de beschikking heeft.

1. Teneinde enig begrip te hebben omtrent de te bereiken kweekresultaten allereerst het volgende:

De wildvorm — die we in de verdere behandeling groen zullen noemen — overheerst over blauw, **zodat uit een paring van groen x blauw uitsluitend groene jongen geboren worden die echter allemaal voor 100 % zeker split voor blauw zijn, ook al zien ze er uiterlijk groen uit. Dit is dus een goede paring.** De jongen hebben bij deze paring alle één groenfactor van de ene oudervogel meegekregen en één blauwfactor van de andere oudervogel. Wil een vogel er echter blauw uitzien, dan moet deze twee blauwfactoren bezitten en die gaan we er nu bij meerdere jongen inbrengen door de volgende paring toe te passen:

2. **Blauw x groen/blauw** (ook omgekeerd) geeft **theoretisch** de volgende resultaten, waarvan u de percentages wel zeer ruim moet nemen omdat zij berekend worden naar het gemiddelde van zo'n 100 jongen. 50 % blauw beide, zowel mannen als poppen; 50 % groen/blauw ook beide, zowel mannen als poppen.

Ook dit is een goede paring, want hieruit komen dus behalve blauwe jongen ook groenen, die allemaal voor 100 % zeker split voor blauw zijn.

3. Uw vogelvriend kocht voor zijn overgebleven man (groen) op de vogelmarkt een groene pop. Uit deze paring verkreeg hij 2 blauwe mannen, 2 groene mannen en 2

groene poppen. Met het verkrijgen van die twee blauwe mannen bofte hij dus reusachtig. Beide oudervogels moeten dan beslist split voor blauw geweest zijn, anders was dit niet mogelijk geweest. We kunnen toch gerust uitsluiten, dat zich uitgerekend bij hem een spontane mutatie heeft voorgedaan omdat zoiets mogelijk nog niet éénmaal gebeurt op de miljoen exemplaren.

Ook u kweekte uit een EK groene man x groene pop, die u in uw brief met de letter B aanmerkt, een blauwe vogel. Ook u bezit dus een koppel normaal groen uitzijende vogels, die beide split voor blauw zijn.

Ook u heeft dus geboft. Laat ik nu eens uitrekenen welke theoretische resultaten u uit deze paring, dus **groen/blauw x groen/blauw** had kunnen krijgen. De berekening zal ik u besparen, doch de uitkomst is dan:

25 % groen (zuiver wildvorm).

50 % groen/blauw.

25 % blauw.

Deze paring is niet aan te bevelen, omdat u aan de uiterlijk groene vogels **niet** kunt zien welke nu wel of niet split voor blauw is. Het gevolg is dat uw hokken bevolkt gaan worden met 75 % groene vogels, waarvan u niet weet of u hen met zekerheid voor de blauwkweek kunt gebruiken. U kunt deze vogels dan ook niet met garantie voor splitblauw verkopen.

Hetzelfde geldt ook voor de groene mannen uit het koppel van uw vogelvriend. U blijft beiden met te veel „onzekere” vogels zitten. Zo zal het ook wel vergaan zijn met de liefhebbers waarvan u beide de betreffende vogels gekocht heeft. Zij hebben het ook niet geweten.

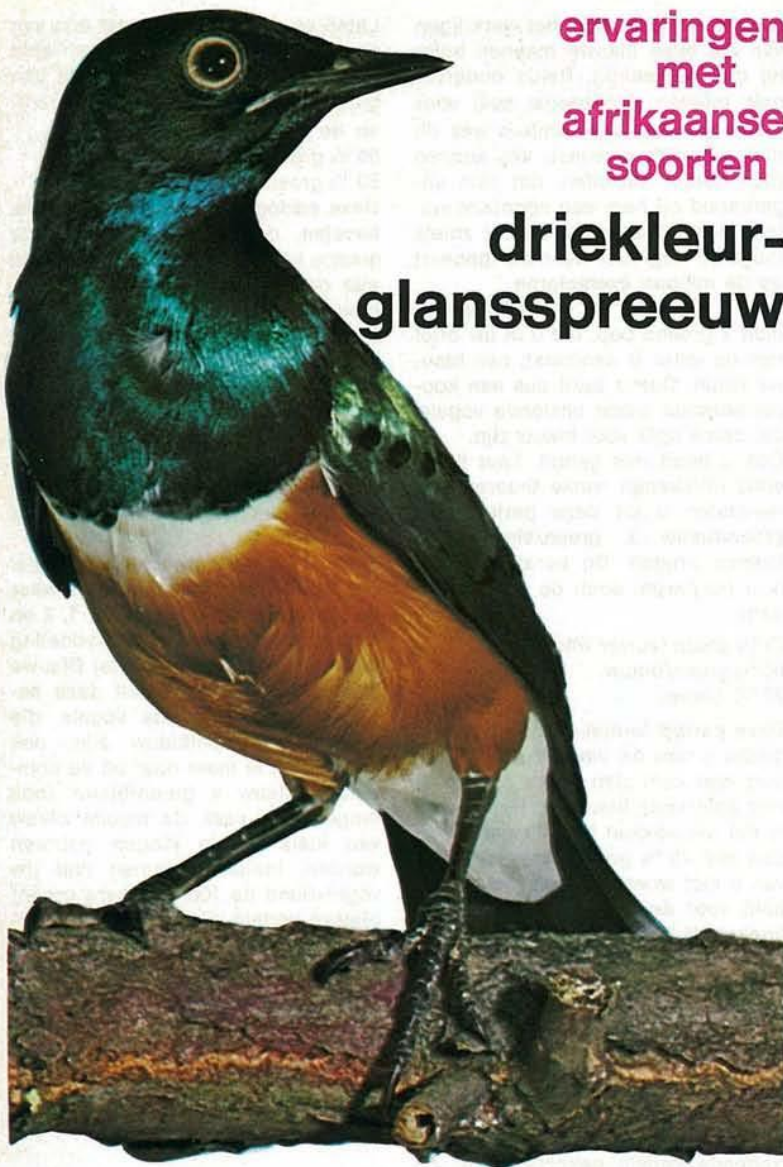
4. U heeft dit jaar ook gekweekt met een EK groene man x groene pop, die u gemerkt heeft met de letter A. Hieruit kreeg u vier jonge vogels, te weten 2 mannen en 2 poppen. Het is **mogelijk** dat beide oudervogels split voor blauw zijn, doch dat daaruit geen blauwen te voorschijn zijn gekomen. De uitslagen zijn immers **theoretisch**. Het is niet uitgesloten dat er in het volgende legsel 2 blauwen geboren worden en dan klopt over het totaal genomen jongen het percentage wel weer aardig. **Ook hier ziet u weer dat u nu over jongen beschikt die u ter wille van komend ruimtegebrek liever niet voor de blauwkweek behoeft in te schakelen.**

Laten we nu aannemen dat één van de gebruikte oudervogels toch split voor blauw is. De paring wordt dan **groen/blauw x groen** (of omgekeerd) en de theoretische uitslag: 50 % groen (zuiver wildvorm). 50 % groen/blauw.

Deze paring is dus ook niet aan te bevelen, omdat u hier weer over groene vogels beschikt die geen van alle de zekerheid geven split voor blauw te zijn.

5. De laatste paring is **blauw x blauw**. Hieruit krijgt u gegarandeerd alle blauwe jongen. Het verdient echter aanbeveling op tijd weer vers wildvormbloed in te voeren en daarvoor dan **een zo groot mogelijke groene vogel te gebruiken**. U dient dan te werk te gaan zoals gesteld onder 1 en 2.

Zoals u uit het vorenstaande al wel begrepen heeft kunt u **alleen maar de paringen genoemd onder 1, 2 en 5 toepassen** indien het de bedoeling is de meeste (en ook beste) Blauwe Splendids te kweken. Uit deze paringen zijn de groene vogels, die voor 100 % splitblauw zijn, ook waardevol, te meer daar uit de combinatie blauw x groen/blauw (ook omgekeerd) vaak de mooiste blauw van kleur zijnde jongen geboren worden. Indien u samen met uw vogelvriend de 100 % zekere groen/blauwe vogels uitwisselt, zult u beiden het volgende jaar reeds over goede stammen vogels, geschikt voor de blauwkweek, voorhanden hebben. **Let wel, geen jonge vogels verplaatsen die nog niet volledig op volle kleur zijn.**



ervaringen
met
afrikaanse
soorten

driekleur- glansspreeuw

Foto: Horst Müller

Deze 21 cm grote en werkelijk schitterende vogel komt voor in Zuid-oost-Soedan, Zuid-Ethiopië, Somalië en zuidwaarts tot Tanzania. De wetenschappelijke naam luidt **Spreo superbis** en er zijn geen ondersoorten.

Het zijn bewoners van steppen en savannen waar ze meestal in groepen worden waargenomen. Ze zijn niet schuw en hun roep is luid en schrill. De zang daarentegen klinkt lijsterachtig en wordt zowel door het mannetje als door het wijfje met verve voorgedragen.

Hun voedsel bestaat uit wormen, insecten, vruchten en bessen. Het me-

rendeel van het levend voedsel vergaren ze al scharrelend over de grond. De geslachten zijn niet of nauwelijks te onderscheiden. De wijfjes gelijken uiterlijk geheel op de mannetjes en de mogelijkheid tot sexen wordt bovendien nog bemoeilijkt doordat beide vogels zingen. Men gaat wel eens van de veronderstelling uit dat de wijfjes wat kleiner van formaat zijn, maar als vaste stelregel is dat nauwelijks te hanteren.

Broeden doen ze in bomen en het nest is kogelvormig, gemaakt van takjes. Pas omstreeks de jaren 1920 werden ze regelmatig en in rede-

lijke aantallen ingevoerd. Ze werden vaak gehouden om hun prachtige kleuren, niet onaangenaam klinkende zang en hun vrij gemakkelijke verzorging.

Het beste zijn ze te houden in een goed beplante volière waarop aansluitend een in de winter matig te verwarmen nacht- of binnenverblijf moet zijn geprojecteerd.

Juist in een beplante volière komen deze vogels pas goed tot hun recht. Ook nu nog komt het algemeen voor dat dergelijke vogels alleen maar worden gehouden om hun kleurenpracht en zang. Men doet veelal geen of weinig moeite om een koppel samen te stellen. Toch is het die moeite echt wel waard, want kweken met deze vogels behoort wel degelijk tot de mogelijkheden. De broedtijd vangt meestal aan in april-mei en jaarlijks kunnen 2 tot 3 broedsels worden voltooid.

Driekleurglansspreeuwen nestelen graag in een ruime nestkast, bijvoorbeeld een berkenblok. Voor een gedeelte wordt de holte met vezels en halmen door hen opgevuld en de nestkom wordt met veren bekleed. De 3 tot 4 eitjes zijn helder blauw-groen van kleur en worden gedurende ongeveer 13 à 14 dagen door in hoofdzaak het wijfje bebroed.

Voordat het zover is, heeft u ongetwijfeld al een of meerdere malen de man zien baltsen. Hij voert die uit op de grond met kleine sprongtjes en hangende vleugels.

Op een menu van universeelvoer met fruit en allerlei vormen van levend voedsel, zoals meelwormen, maden, miereneieren, rupsen, sprinkhanen etc., etc., blijven ze in een uitstekende conditie.

G. M. van Schaijk, Rotterdamse weg 40 in Vlaardingen, behaalde vorig jaar met deze soort een uitstekend kweekresultaat.

Op 25 juli begonnen zijn vogels in een berkenblok, dat was opgehangen in het binnenverblijf, allerlei nestmaterialen aan te brengen. Begin augustus was het nest klaar en het eerste ei werd op 11 augustus aangetroffen. Op 12 en 13 augustus werden respectievelijk het tweede en derde ei gelegd. Na ongeveer 13 dagen broeden kwamen de eieren uit. Man en pop voerden de jongen goed en toen deze 20 dagen oud waren vloegen ze alle drie uit. Kop en hals van de jonge vogels waren zwart van kleur; borst- en buikbe-

vedering mat rood en de witte borstband ontbrak. De ogen waren zwart. De snavelranden week en opvallend vuilwit van kleur. Die witachtige weke snavelranden verdwijnen overigens al vrij gauw.

Gedurende 20 dagen na het uitvliegen werden de jongen, in geleidelijk afnemende mate, door de oudervogels gevoerd. Langzamerhand worden ze zelfstandig en kunnen dan voor hun eigen kostje zorgen. Indien de voliëre ruim genoeg is, is er geen bezwaar om de jongen bij de oudervogels te laten.

Alhoewel de jeugdruï niet van zo'n gek lange duur is, zijn de vogels toch pas in hun tweede levensjaar op hun mooist. Dan pas komen de fraaie kleuren van hun meestal glad zittende bevedering goed tot hun recht.

Van Schaijk voerde, tijdens de broed- en opfokperiode, het volgende: Meelwormen, maden, krekels, eivoer en . . . kittekat vlees en vis. Driekleurglansspreeuwen zijn niet alleen erg mooie maar ook sterke en rustige voliërevogels, alhoewel ze in de broedperiode niet afkerig zijn van enige agressiviteit ten opzichte van andere vogels. Juist met het oog daarop moet men rekening houden met de soorten die we eveneens in een zelfde voliëre onderbrengen. Bovendien mag er beslist niet van overbevolking sprake zijn.

de bergheggemus



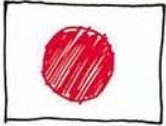
Foto en tekst: Petr Podpea, Praag, Tsjecho-Slowakije.
Vertaling/bewerking: M. Lejeune.

Heggemussen zijn interessante vogels, die zich graag ophouden in de lage dekking van vrij open bossen met een flinke onderbegroeiing. Zij leven hoofdzakelijk van insecten, maar eten ook wel kleine zaaadjes en zachte bessen, die doorgaans in hun geheel worden ingeslikt. Heggemussen zijn gedeeltelijk trekvogels, maar de noordelijke populaties zijn dit te allen tijde. 's Winters is het hoofdvoedsel vrijwel geheel plantaardig. In de voliëres moeten de vogels dan ook veel insecten hebben met bijvoorbeeld meelwormen, univeerseelzaad enz.

De bergheggemus, ook wel Siberische heggemus, *Prunella montanella* genoemd, is afkomstig uit het Verre Oosten en komt voor van de noordelijke Oeral tot de Grote Oceaan en in het zuiden tot het gebied rond het Baikal Meer. In het noorden treft men ze aan in de toendra en woudtoendra, in het zuiden in het hogere gebergte, waar de biotoop groten-deels overeenkomt met die in het noorden. Bij voorkeur is dit een

enigszins vochtig landschap, bijvoorbeeld met moerassen of waterlopen. Het nest wordt in een struik of lage boom gebouwd, waarin de doorgaans vijf helderblauwe eitjes komen te liggen. De bergheggemus is een uitgesproken trekvogel, die de winter doorbrengt in Oost-China en Korea. Soms wordt hij als dwaalgast aangetroffen in Midden- en Zuid-Europa. Er is geen geslachtelijke dimorfie: mannetje en wijfje zijn uitwendig gelijk.

De zwartkeelheggemus, *Prunella atrogularis*, lijkt veel op de bergheggemus, maar heeft een duidelijk zwarte keel. In 1976 kon men op een tentoonstelling te Praag twee van deze vogels bewonderen. De broeikashitte in de botanische tuin beviel ze zeer goed. Dat was eveneens het geval bij de traditionele tentoonstelling in het begin van september. Het mannetje zong voortdurend en beide vogels zochten de gehele kooi af. Behalve meelwormen aten ze graag Senegalgiëster uit aren.



japanse meeuwen de gekuifde

Door Joh. van Dijk

Tot nu toe heb ik met de bespreking van onze meeuwen in deze artikelen steeds gesproken over kleur en tekening, maar nu gaan we enigszins naar de postuurkant, want bij de gekuifde meeuw gaat het dus om een uiterlijke vorm.

Toch moeten we bij de gekuifde meeuw niet de kuif los denken van de kleur en tekening, want beide spelen terdege nog wel mee, wat ook wel blijkt uit het keurbriefje.

Als we eens het keurbriefje van een normaal donkerbruine meeuw vergelijken met eveneens een donkerbruine met **kuif**, dan zien we bij de eerste als theoretisch te geven punten staan: 30-10-5-35-20, en bij de gekuifde 25-20-5-20-30.

We zien dat bij kop en snavel (kuif) de keurmeester 2x zoveel punten ten dienste staan als bij de vogel zonder kuif.

We zien dat er 5 punten zijn weggesnoept van de bovenste rubriek formaat enz. en de andere 5 bij de onderste rubrieken.

Het is fout te veronderstellen dat een vogel met kuif nu wel even 5 puntjes kleiner mag zijn dan zijn „kleurgenoot“ zonder kuif.

Maar omdat vooral het accent op

de kuif gelegd moest worden, heeft men hier 20 punten gegeven en omdat er maar 100 beschikbaar zijn, moesten deze ekstra te geven punten ergens uit de andere rubrieken weggehaald worden.

Zoals reeds gezegd worden bij de kuifmeeuwen terdege punten gegeven voor de andere rubrieken en bij twee vogels met gelijkaardige kuiven zal dan ook de beslissing vallen in de andere rubrieken.

De vorm van de kuif

Deze moet in de eerste plaats rozetvormig zijn, mooi gesloten op de kop liggen met één middelpunt en boven het oog lopen tot de snavelinzet. Met weinig woorden is de kuif omschreven, maar het is uiterst moeilijk de ideale kuif te kweken, omdat we maar al te vaak kuiven zien met meerdere „pitten“ in het midden en met verwarde „haren“.

Vroeger zagen we vooral gekuifde meeuwen onder de kakelbonte vogels, maar tegenwoordig is er al heel wat verbeterd en zien we o.a. heel mooie donkerbruin éénkleurige met kuif. Ook bij de getekende meeuwen komen leuke kuiven voor, zoals getekende witkop met uiteraard een witte kuif. Tot de idealen

behoort nog een geheel witte vogel met donkere kuif of bijv. een witte kuif op een donkere vogel.

Bij de symmetrische bonte met kuif is het zo dat ook de kuif dan bont mag zijn, maar wel symmetrisch.

Voor de kweek van kuifvogels hebben we eigenlijk maar één vogel met kuif nodig om al volop kuiven te kunnen kweken omdat we, zo wordt verondersteld, met een dominante vererving hebben te maken.

Het is fout om kuif tegen kuif te plaatsen omdat een zgn. lethaal-factor optreedt, die zwakke en vaak dode jongen kan veroorzaken.

Hoewel we de laatste jaren een geweldige vooruitgang zien bij de japanse meeuwen wat aantal en kwaliteit betreft, kunnen we rustig stellen dat de gekuifden nog achteraan komen.

Zelfs op de laatste bondsshow in Rotterdam zaten slechts vier gekuifde meeuwen, waarvan een donkerbruine met kuif terecht beloond werd met 90+ punten. Het kán dus wel!

Het zou dan ook een uitdaging voor de meeuwenkwekers moeten betekenen hier iets aan te doen, want ze zijn bijzonder mooi.

boekbespreking

De nieuwste grammofonplaat in de serie „Kosmophon“ van het **Kosmos-Verlag** in Stuttgart is geheel gewijd aan prooivogels en uilen en is getiteld „**Greifvögel und Eulen**“. Op de plaat zijn de „stemmen“ van 14 vogels opgenomen, waaronder de havik, sperwer, torenvalk, rode

wouw, buizerd, oehoe, ruigpootuil en dwerguil. De opnamen zijn erg goed en laten de karakteristieke geluiden die de vogels voortbrengen horen. Bij de plaat is een boekje ingebonden met maar liefst 290 kleurenafbeeldingen van prooivogels en uilen en een korte beschrijving van deze vogels. De prijs bedraagt DM 16,80. Onder de vele kalenders die ieder jaar op de markt worden gebracht neemt de **Vogel-Kosmos-Kalender** een bijzondere plaats in. De uitgever zoekt voor deze kalender steeds weer de fraaiste kleurenfoto's van bekende vogelfotografen. Het buitenblad van de kalender 1978 is een erg mooie foto van een reuze-kolibri bij een kactus, een foto van G. Ziesler. Verder zijn er o.a. foto's van de buizerd (door R. Siegel), de koe-

koek, de scharrelaar (beide door H. Reinhard) en een dwerguil (een ongekend mooie foto van de onze lezers goed bekende fotograaf H. Schrempf). De prijs van deze kalender bedraagt DM 12,80.



KOSMOS
KOSMOPHON

Greifvögel
und Eulen

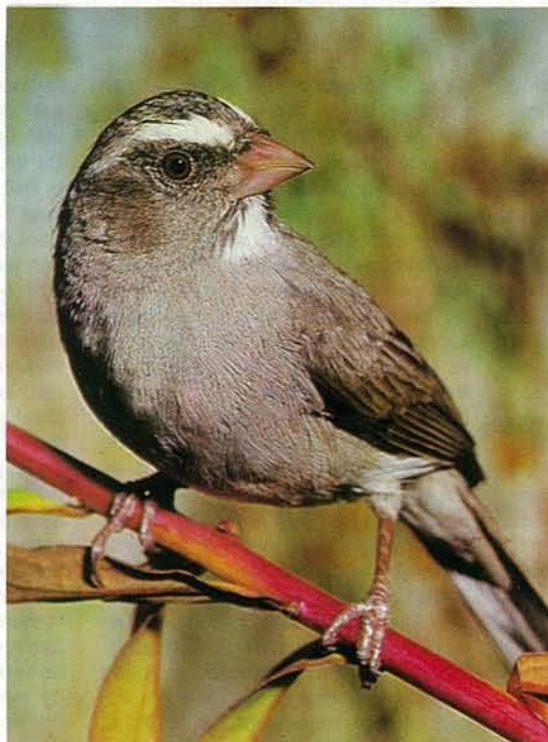
mit 14 Stimmen:
Havik, Sperwer,
Torenvalk, Rode
Wouw, Buizerd,
Oehoe, Ruigpootuil,
Dwerguil

Schallkabinenfolge:
14 Grammophon
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette
Kassette



Vogel-Kosmos-Kalender 1978

de bruinecini



Serinus tristriatus

**Foto: H. Schremp.
Tekeningen en kaart:
Mia Grijseels.
Tekst: Luk Van Praet.**

Frans: Serin brun, Serin de Rüppel
Engels: Brown-rumped seedeater
Duits: Rüppels Girlitz

Dit sober gekleurde vogeltje treft men in de Nederlandstalige literatuur ook aan onder de namen Rüppel'scini, wenkbrauwcini en driestrepencini. Deze laatste naam is een letterlijke vertaling van de wetenschappelijke naam (*tri-striatus*) en is de laatste jaren in onbruik geraakt.

De witte wenkbrauwen contrasteren fel met de rest van het verenkleed, dat overwegend grijsbruin is, met uitzondering van de witte kleelvlak. Op de bovenkop is een lichte streeptekening te onderscheiden. In het gevederte ontbreekt alle geel. Wegens de witte keel wordt hij in de vogelhandel wel eens als witkeelcini aangeboden. Deze naam moeten we echter voorbehouden voor „*Serinus albogularis*” die in tegenstelling tot de bruinecini een groene of gele stuit heeft naar gelang de ondersoort.

Andere soorten, waarmee verwarring mogelijk is, zijn de *Serinus mennelli* (Zwartwangcini) en de *Serinus gularis* (Streepkopcini). Beide soorten hebben echter donkerder

wangen (zwart bij *mennelli*), de bovenkop is duidelijker gestreept, bij sommige ondersoorten ook de borst, de snavel is forser en in hun geheel vallen ze ook aanmerkelijk groter uit.

Voor we verder gaan met de bespreking van de vogel op de kleurplaat willen we eerst opmerken dat er omtrent zijn geslachtsnaam (*Serinus*) nogal wat te doen is geweest. In de meeste oudere werken rekent men de Afrikaansecini's tot het geslacht *Serinus*, waartoe onder andere ook de kanarie, de Middeneuropese kanarie ofcini en de citroensij's behoren. De Duitse ornitholoog Nicolai was echter de mening toegedaan dat er te veel verschilpunten bestonden tussen de Afrikaansecini's en de *Serinus*soorten, om ze in hetzelfde geslacht onder te brengen. Hij verdedigde deze stelling in *Zoologisches Jahrbuch, Abteilung Systematik*, 87, blz. 317-362 (1959) en splitste de Afrikaansecini's af in de geslachten *Crithagra*, *Ochrospiza* en *Polioispiza*. In deel XIV van „*Peters' Check-list of birds of the World*” (1968) wordt de theorie door Raymond A. Paynter verworpen en vindt men de Afrikaansecini's te

rug bij het geslacht *Serinus*. Vooral in Duitse werken of vertalingen uit het Duits van na 1959 treft men de namen *Crithagra*, *Polioispiza* en *Ochrospiza* wel eens aan. Buiten eigen land vond de theorie van Nicolai echter weinig gehoor en ook in de recente, toonaangevende werken gebruikt men de geslachtsnaam *Serinus* voor deze vogels. Als voorbeelden citeer ik:

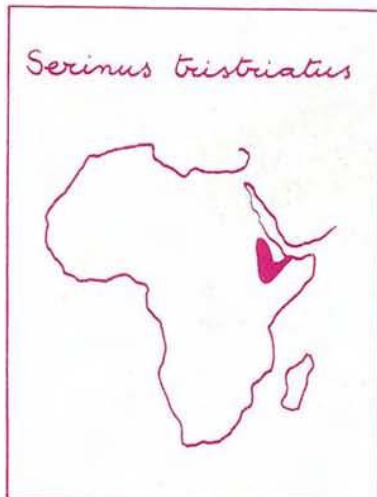
- *A Checklist of the Birds of the World* — Edward Gruson 1976.
- *An Atlas of Speciation in African Passerine Birds* — Hall and Moreau, 1970.
- *Finches and other seed-eating birds* — Robin Restall, 1975.

In het Nederlands kunnen we voor de Afrikaanse *Serinus*soorten best de naam *cini* gebruiken (cfr. Jan Wigmore). We zien er echter helemaal geen gat in de meest ingeburgerde namen te behouden en verder te handelen zoals vroeger over mozambiquesij's en edelzanger. We gebruiken dan de naam mozambiquesij's nog uitsluitend voor de gewone soort (*Serinus mozambicus*). Na dit intermezzo keren we terug naar de vedette van ons artikel. Bruinecini's leven in Eritrea (Noord-



Twee typische baltshoudingen van de man *Serinus tristriatus*, naar foto's van Wolfgang Hemmer, Feuchtwangen (Duitsland).

Ethiopië), Noord-Somalië en Centraal-Ethiopië (zie kaart), waar ze in



de bergachtige streken voorkomen tot een hoogte van 2400 meter. Wegens de militaire acties die momenteel plaatsvinden in deze gebieden lijkt het onwaarschijnlijk dat deze cini op dit ogenblik nog geïmporteerd wordt. De vogelvangst in bergstreken op dergelijke kleine vogels is trouwens weinig rendabel, zodat

de bruine cini in het verleden ook slechts sporadisch werd aangeboden. Het ging dan om enkelingen of kleinere aantallen, die „toevallig” in de netten van de vangers terecht kwamen. Mede door het feit dat verwarring met andere soorten mogelijk is, zal men in de internationale vogelliefhebbersliteratuur weinig over deze vogels aantreffen. Zelfs in het eerder genoemde werk „Finches and other seed-eating birds” verwacht de auteur de bruine cini met de zwartwangcini. Zuivere kweekresultaten met deze soort zijn me dan ook niet bekend. Dit zal wel vooral zijn oorzaak vinden in de moeilijkheid om aan een paartje te geraken. Wel beschreven zijn de kruisingen van de bruine cini met een kanariepop. De heer Vandenaabeele uit Dentergem (België) had van een dergelijk stel verscheidene jongen enkele jaren terug. Ook in „Gefliederte Welt” van november en december 1976 vindt men een rijk geïllustreerd en uitvoerig verslag van een gelukke hybridenkweek. Als besluit kunnen we niet anders dan de enkele gelukkigen onder ons, die ooit in het bezit zouden geraken van een stelletje bruine cini's,

aan te sporen met deze vogels zuiver te fokken zodat ze in de toekomst niet verloren gaan voor de vogelliefhebberij.

goudparkiet



Lat.: *Aratinga guarouba*
Eng.: Queen of Bavaria
Goleen Conure
Fr.: Perruche gouarouba
Du.: Goldsittich

Mevr. J. L. Spenkelink-van Schaik.

De Goudparkiet komt voor in Brazilië en wel in Noordoost-Brazilië ten zuiden van de monding van de Amazone, rond de Rio Xingu tot de streek Maranhão.

Met een lengte van ongeveer 34 cm behoort de Goudparkiet zeker niet tot de kleinsten. Het formaat ligt tussen dat van een gewone Rosella (30 cm) en dat van een Pennant (36 cm). De Goudparkiet is duidelijk breder geschouderd, maar vooral in de kop ligt het grootste verschil. De kop van deze vogel is zeker wel 2½ maal zo groot als die van de Rosella, de snavel lijkt in verhouding nog groter. Met de langere bovensnavel die in een naaldscherpe punt eindigt en de ondersnavel, die het model van een grote kolenschop heeft, is de snavel beduidend groter dan die van een kakatoe van gelijk formaat; welke vogels toch al een zeer respectabele bek hebben. De kleur is prachtig: mooi egaal heldergeel met fluweelachtig mosgroene slagpenen in de vleugels. De vogel heeft roze vleespoten met donkere

nagels, een blank hoornkleurige snavel, een witte naakte oogrand en een bruine iris.

De vogel is dus vrij simpel van patroon, maar juist daarin ligt haar schoonheid.

Er is vrijwel geen vogel, die lieflijker, aanhankelijker en intelligenter is dan deze vogel. De Goudparkiet hecht zich bijzonder snel aan zijn verzorger en laat zich daarbij zelfs graag in de hand houden. Als zij na ongeveer twee winters wat aan ons klimaat gewend zijn, kunnen we ze met een gerust hart buiten in een open volière laten overwinteren. In Wassenaar heeft ze, het is weliswaar een oudere vogel, zelfs geen nachthok ter beschikking.

Ze zijn na de jeugdruï zeer sterk en van wormen hebben ze — gelijk zoveel Zuidamerikaanse parkieten — hoegenaamd geen last. Baden in de regen is gewoon het einde voor ze. Bij grote warmte in de zomer trekken ze zich gaarne in de schaduw terug.

De Goudparkiet komt absoluut niet

op de grond. Hun voedsel moet dan ook wat hoog geplaatst worden. Als men ze voldoende aandacht en speelmogelijkheden geeft, zoals een dik touw, zwiepende takken en een beweeglijke zitstok, behoeven ze geen lange vlucht. Een buitenvlucht van twee bij twee meter is voor hen bepaald voldoende. Zelf heb ik twee paren bij elkaar zitten in een buitenhok van 1 m breed, 4 m lang en 2 m hoog. Wel blijven de vogels hierbij twee aan twee bij elkaar zitten.

Het geslachtsonderscheid is zo goed als niet te onderkennen. Daar het heel gezellige kolonievogels zijn, geschiedt het kozen van elkaar ongeacht te sekse.

De jongen hebben een bijna geheel groen kleed en naarmate ze ouder worden, ruien ze in het geel steeds meer uit. Afhankelijk van de temperatuur van het seizoen zijn ze na veertien tot vijftien maanden volledig op kleur.

Alle aratiga's zijn met hun tweede jaar broedklaar. De broedrijpheid is afhankelijk van de temperatuur en het weer. Hebben we een zonnige maand maart dan gaan ze al spoedig tot broeden over. Daar ze reeds bij het kippen een grote snavel hebben, zijn hun eieren groot en wel 33 bij 28 mm. Na 28 dagen kippen de jongen, die dan ongeveer 60 dagen in het blok verblijven. Maar als ze uitvliegen zijn ze dan ook zeer snel zelfstandig.

Broedresultaten waren er voor enkele jaren nog zeer sporadisch. Het eerste succes was in 1939 van Dr. Osman Hill met twee jongen. In 1940 had G. Turner in Engeland eveneens resultaat. Daarna kwamen er langzamerhand steeds meer broedresultaten. In 1947 Mevr. Clarck, die in dat jaar zelfs drie jongen in het nest had. Hoe meer deze vogels bekend werden, des te meer liefhebbers het gelukte in onze buurlanden er mee te kweken. Er wordt regelmatig mee gebroed in Engeland, Duitsland en België.

Hoewel hun geluid hun enige negatieve punt vormt, wat echter weer sterk afhankelijk van het individu van de vogel is, hebben ze in Nederland nog geen algemene plaats in de volières veroverd. Wel jammer, want hun bijzonder prettige karakter, hun vermakelijke speelsheid maken ze voor een buitenvolière aantrekkelijk.

Vliegen doen ze nauwelijks; liever

open ze langs het plafond, dus rugjelings, met zo en dan een pauze; rangen daar dan aan één poot om het de andere naar iets — een blad, een veer, een takje of zelfs hun voliëregenoten — speels uit te halen. Hun gedrag is het beste te vergelijken met dat van jonge aapjes — ruppelend over een dikke tak, waaierend langs het gaas en over wiepende takken, gebruik makend van poten en snavel, slingeren ze hun lichaam heen en weer in een soort krijgertjes spel. Toen ik ze voor het eerst aan hun bovensnavel zag hangen, spelenderwijs trappend met de poten naar de andere vogel die daarnaast aan één poot hing en met de andere poot of de snavel één van de trappende poten probeerde te grijpen, stond ik wel even vreemd te kijken.

Zo bewust met een lichaamsdeel als de poten spelen of als in dit geval met de snavel, moet toch wel van meerdere intelligentie getuigen. Nu, dat merkte ik later dan ook wel. Een windhaak werd gelicht en uitgedraaid. Een ronde grendel hadden ze ook in de korste tijd leren gebruiken. Een platte grendel, die wat zwaar te hanteren was door roest, was hun te veel moeite. Daar bleven ze ten slotte van af en die kon ik dus gebruiken.

Wat hun voedsel betreft zijn ze gauw tevreden. Gemend parkietenzaad, aangevuld met zonnepitten, cedernoten, pinda's en andere noten. Alle soorten vruchten behalve banaan lusten ze graag, maar vooral bessen en wel in het bijzonder

bramen. Recht tegenover hun voliëre heb ik een gecultiveerde bramenstruik en als ik in de tijd dat de bramen rijp zijn langs de voliëre van de goudparkieten loop zonder een rijpe braam voor één voor elk van hen te plukken, roepen en kijken ze mij verontwaardigd na. Takken, of beter, de bladeren en dan hoofdzakelijk de bladstengels zijn gewoon iets waaraan ze een dringende behoefte hebben.

Hun broedblok is een wat groot uitgevallen rosella-blok, dat men voor hen zeer zeker in de winter blijvend moet laten hangen, aangezien de goudparkieten in hun blokken overnachten. Gezien hun vleespoten geeft dit overnachten in het blok hun de nodig bescherming tegen de vrieskoude.

Daar de Goudparkiet op de lijst van de Wet Bedreigde Uitheimse Dier-soorten staat, acht ik het noodzakelijk dat diegenen onder ons die deze vogels in hun bezit hebben zich met elkaar in verbinding stellen, daar wij eerst een grotere en zeker onverwante stam zullen moeten opbouwen. Als dit niet gebeurt zullen deze in het stamland door ontbosing bedreigde dieren inderdaad gedoemd zijn uit te sterven. Immers, via de import kwamen ze sporadisch, maar dan altijd met twee vogels tegelijk binnen, hetgeen gezien hun wijze van broeden, waarbij twee jongen tegelijk groot worden gebracht, mag doen veronderstellen dat de aangeschafte dieren verwant zijn, daar ze per nest zullen zijn binnengebracht. Men zal dus meest-

al over een broer en een zus beschikken. Gezien hun vrij hoge ontwikkeling ben ik bang dat juist deze inteelt reeds in de eerste fase zeer negatieve resultaten in de toekomst met zich mede zullen brengen.

Alhoewel wij onze kweekresultaten in de toekomst zullen moeten ringen, moet het mij wel van het hart, dat bij niet één vogelvereniging de ringmaat van de B.U.D.-vogels in de bestellijsten is opgenomen. Gezien hun puntige snavel, die zeer krachtig is en waar ze heel wat mee kunnen doen, lijkt het mij verstandig koperen ringen te gebruiken. Aluminium ringen zijn te zwak. Zelfs mijn kleine Catharina parkieten bijten binnen kortere of langere tijd hun aluminium ringen door, met alle gevolgen van dien. Ik zou u willen verzoeken bij uw vereniging aan te dringen op de juiste ringmaten voor uw B.U.D.-vogels en bij ringen voor Zuid Amerikaanse parkieten is beslist koper aan te bevelen, daar voor de meeste van deze parkieten aluminium beslist te zacht is voor hun bijzonder krachtige snavels.

Naschrift redactie: Ten aanzien van de ringen zij opgemerkt, dat via de ringencom. van de afdeling op het bondsbureau ringen voor elke vogelsoort verkrijgbaar zijn. Inderdaad zijn lang niet alle vogelsoorten in de betreffende lijst genoemd, want dat zou dan wel een erg lange lijst moeten zijn. In voorkomende gevallen kan men zich te allen tijde tot het bondsbureau wenden.



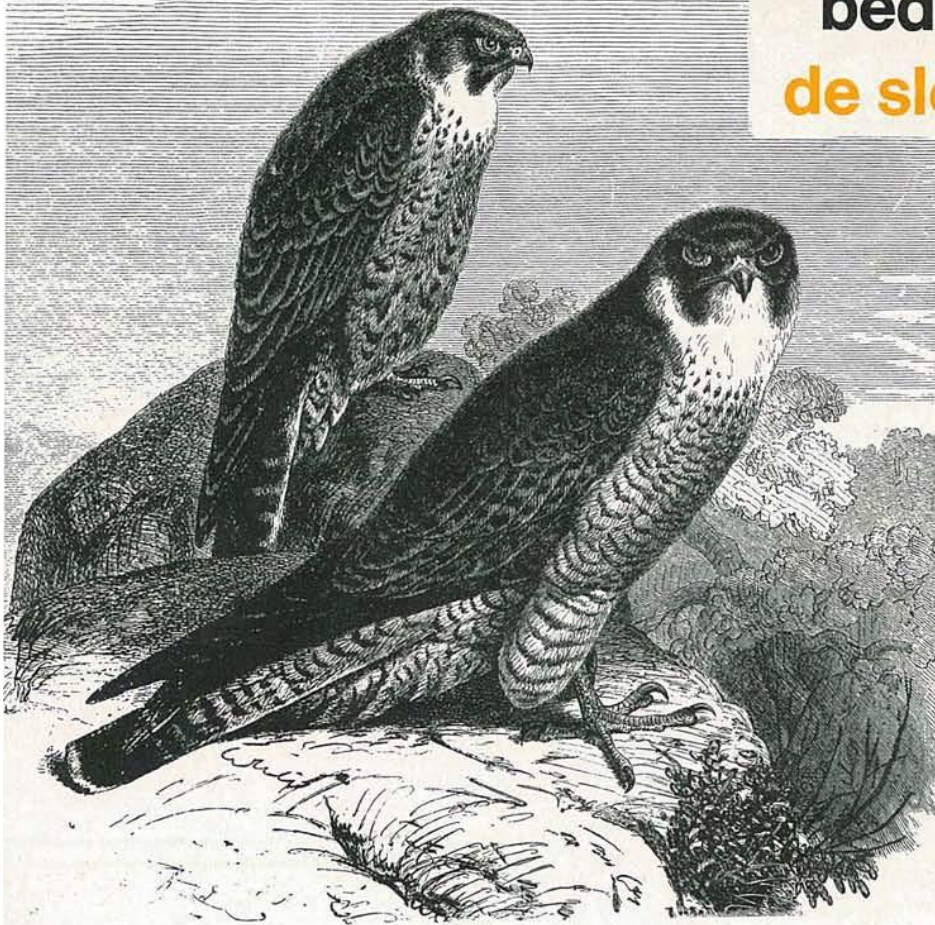
G.J. van Gelder b.v. Zaandam Holland

VOGELZADEN

130 jaar ervaring in vogelzaden

tel.: 075 - 166951

bedreigd! de slechtvalk



Door Rindert Kromhout van der Meer

De Slechtvalk meet 38 - 47 cm. Het wijfje is meestal groter dan het mannetje. De rugzijde is grijsblauw, de buikzijde wit met zwarte vlekken. Jonge vogels zijn meer bruin. Zwarte baardstrepen sieren de wangen. De Slechtvalk komt verspreid voor over vrijwel de gehele wereld. We vinden hem vooral langs kliffen en in andere rotsachtige gebieden. De broedparen bezitten elk een territorium dat zij fel verdedigen. Hoe groot het territorium is, is afhankelijk van het aantal prooidieren aldaar.

Een groot deel van de dag brengen zij door met jagen of, in de broedtijd, met het verzorgen van hun jongen. Is dit niet het geval dan nemen we hen vaak waar rondcirkelend boven het territorium of rustend op een door hen uitverkozen vaste zitplaats.

Veel slechtvalken trekken niet, maar vogels die hoog in het noorden broeden verhuizen in de winter toch wel naar zuidelijker gelegen oorden. De trekroute voert hen langs de kustlijn. Het komt wel voor dat jonge vogels met hun ouders meetrekken.

In de vlucht is de Slechtvalk te herkennen aan de korte staart, de lange vleugels en vooral aan het silhouet, dat ankervormig is. De soort is vooral bekend dank zij de snelle, behendige vlucht en behoort tot de beste jagers onder de vogels.

Tijdens de stootduik bereikt hij wel snelheden van meer dan 400 kilometer per uur! Echter, juist voordat de prooi gegrepen wordt, mindert hij vaart en brengt hij de snelheid terug tot minder dan 50 kilometer per uur, binnen luttel seconden. Door een klap van de klauwen

wordt het prooidier gedood, daarna gegrepen en later geplukt en opgepeuzeld. Zelden wordt een prooi op de grond geslagen.

Het voedsel bestaat voornamelijk uit vogels, maar ook wel muizen en jonge hazen en konijnen. Duiven zijn verreweg favoriet.

Een slechtvalkenpaar huwt voor het leven en gebruikt hetzelfde nest meerdere broedseizoenen. Vaak is het dan al afgedankt door bijvoorbeeld een kraaienaar. Steile riffen worden bij voorkeur als broedplaats gebruikt. Dat is een onbereikbare plaats voor vijanden — vooral voor de mens!

Na de in de lucht uitgevoerde balts volgt de paring. Er worden 3-6 eieren gelegd. Reeds na het tweede ei begint het wijfje te broeden, waardoor een verschil in leeftijd der jongen altijd aanwezig is. Alleen het

wijfje broedt, het mannetje voert haar op het nest. Zij verdedigt het nest zeer fel, tegen welke belager ook!

De eerste dagen na de geboorte van de jongen blijft zij nog voortdurend op het nest, later alleen 's nachts. Het mannetje voedt de jongen niet rechtstreeks, maar door voedsel naar het wijfje te brengen. Als de jongen ouder zijn, voert hij ze wel. Na zes weken verlaten de jongen het nest. Pas wanneer zij de leeftijd van veertien weken hebben bereikt zijn zij geheel onafhankelijk van de ouders.

In Nederland is de Slechtvalk een doortrekker en een wintergast, overigens in erg klein aantal. Zeer zelden broedt hij bij ons.

Pesticiden

De Slechtvalk wordt ernstig in zijn bestaan bedreigd. Dit is het indirecte gevolg van het gebruik van vooral pesticiden. Deze organische chloorverbindingen, namelijk worden in grote hoeveelheden over de landbouwgewassen uitgespoten; natuurlijk als verdelgingsmiddel tegen de „schadelijke” insekten. Echter lang niet alle insekten in zo'n bespoten gebied sterven. Een belangrijk deel van hen verkrijgt immuniteit voor deze pesticiden en leeft rustig door, zich al voortplantend. En dat is toch exact het tegengestelde van wat wij hoopten te bereiken.

Deze insekten worden gegeten door onder meer zangvogels. Het beetje gif dat de insekten in zich hebben hoopt zich op in de vogels naarmate zij meer van de insekten eten. Ook zaadetende vogels kunnen het gif binnen krijgen door het nuttigen van bespoten granen. En zelfs kleine zoogdieren als jonge haasjes en konijntjes kunnen op deze manier met de pesticiden in aanraking komen.

Niet voldoende gif komt in het vogellichaam om dodelijk of zelfs merkbaar schadelijk te kunnen zijn, maar deze vogels zijn ook maar een schakel in de voedselketen, waar trots bovenaan prijkt (nog wel) de Slechtvalk. Wanneer de Slechtvalk de reeds genoemde zangvogels eet, concentreert het gif, dat in kleine hoeveelheden in al die vogellichaampjes was terug te vinden, zich in grotere, veel grotere mate in het lichaam van de Slechtvalk. Nog is het mogelijk, dat de pesticiden niet direkt dodelijk zijn, maar de

Slechtvalk ondervindt er toch merkbaar schade van:

1. De pesticiden veroorzaken steriliteit.
2. De jonge vogels sterven in het ei.
3. De eierschalen zijn te dun en breken gemakkelijk.
4. Het jong sterft kort na de geboorte.

Door deze vier ernstige feiten nam de Slechtvalkenpopulatie tot voor kort met een angstwekkende snelheid af.

Gelukkig worden steeds meer mensen zich bewust van de ernst van de situatie en zoekt men naar andere, minder schadelijke middelen om de insekten te verdelgen. Een voorbeeld van een land waar men niet heeft stilgezeten de laatste vijftien jaar:

Groot-Brittannië.

Omstreeks 1955 broedden er in Groot-Brittannië naar schatting zo'n duizend paren van de Slechtvalk. Ondanks het feit dat ze hevig door de mens vervolgd werden, wisten ze zich tot dan te handhaven. De acht jaar die daarop volgden zouden helaas bijna fataal worden

voor deze vogel. In 1963 namelijk restten nog slechts 500 broedparen. Natuurlijk was deze terugval te wijten aan het overmatige gebruik van de organische chloorverbindingen in de landbouw, hetgeen heftig tegengesproken werd door mensen die baat hadden bij het gebruik ervan. Geleerden en ornithologen bewezen de schuld van de pesticiden en gelukkig besloot men tot een beperking van het gebruik ervan. Toen dit experiment, want dat was het eigenlijk, in 1971 in vergevorderd stadium was, telden vogelkundigen over geheel Groot-Brittannië de Slechtvalkenpopulatie opnieuw en kwamen tot de conclusie dat er een lichte verbetering te constateren was als gevolg van het beperkte gebruik van de schadelijke chemicaliën.

Momenteel ziet het er naar uit dat de Slechtvalk aldaar zal overleven, maar de kans op mislukking is nog altijd groot. Te groot.



GEZA SEPT

Voorkomt en geneest virusziekten en infecties.
Een goedkoop en afdoend middel dat eenvoudig toegepast kan worden:
enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Populierstraat 121 - 123
Tel. 070 - 60 23 84

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

het levensverhaal van de indigovink



Voor ik aan mijn verhaal begin, wil ik mij eerst even aan u voorstellen. Van huis uit heet ik Passerina Cyanea, doch hier in Nederland noemen mij Indigovink. Ik ben geboren ergens in het noordoosten van Noord-Amerika, maar er wonen ook soortgenoten van mij in Canada, Mexico, Cuba en op de Bahama-eilanden. Hoe oud ik ben weet ik niet precies, maar ik denk een jaar of twee. Ik ben een mannetje en bezit twee kostuums. Een deel van het jaar draag ik mijn blauwe pak, namelijk in de broedperiode, maar overigens heb ik, evenals onze vrouwtjes steeds, overwegend bruine kleding aan. Voor iemand, die ons niet heel erg goed kent, is het dan ook vrij moeilijk om buiten het broedseizoen te zien of wij mannetjes of vrouwtjes zijn.

Omdat het in mijn geboortestreek soms winters behoorlijk koud kan zijn, rokken wij, toen ik groot en sterk genoeg was om te kunnen reizen, met vele andere wat naar het zuiden. Normaal wonen en leven wij jaarsgewijs, maar voor deze reis sluiten wij ons wel aaneen in groepen. Niet alle Indigovinken gaan rouwens op reis, hoor, maar alleen zij die, zoals ik, wat noordelijker zijn geboren.

Tot mijn spijt ben ik echter nooit op mijn plaats van bestemming in het zuiden aangekomen, want onderweg, toen ik met veel familieleden even op de grond wat uitrustte

en wat te eten zocht, viel er ineens iets over ons heen, een soort wervel van touw, waarin wij helemaal verstrikt raakten, en daardoor niet meer konden wegvliegen. Ik schrok me een rotje en was doodsbenaauwd. Vooral toen even later een man met een paar enorme grijpklauwen mij beetpakte. Ik dacht eerst dat hij mij fijn zou knijpen, maar nee hoor, hij maakte mij los uit die touwen en deed mij met een heleboel familieleden, vrienden en kennissen, in een voor ons aantal wel wat kleine kooi. We zaten en lagen met zijn allen op en over elkaar en ik had het niet meer van ellende. Het viel mij wel op, dat wij haast allemaal mannetjes waren en dat de meeste vrouwtjes weer werden losgelaten. Later hoorde ik dat men dit deed omdat wij, mannen, ons blauwe pak al droegen en er veel mooier uitzagen dan onze bruingeklede vrouwen en wij daarom veel beter verkoopbaar waren. Na enige tijd werd onze kooi opgepakt en met een aantal andere ingeladen in een ding op wielen, dat veel lawaai maakte, erg hobbelde en een enorme stank verspreidde uit een pijpje aan de achterzijde. Uren later hield het hobbelen op en ook het lawaai. Ik zag toen dat wij op een heel andere plaats waren dan eerst. Er stonden geen bomen en struiken, maar wel wat lage mensennesten en ook stonden er een aantal dingen die wel wat op vogels

leken, maar dan wel heel erg grote. Wij werden daar uit dat stinkding geladen en overgepakt in wat grotere kooien. Ook kregen wij wat te eten en te drinken. Dat was maar goed ook, want ik had het er zonder niet lang meer volgehouden.

Nadat wij wat van de schrik waren bekomen en wat opgeknapt waren, werden wij met zijn allen in de buik van zo'n grote stilstaande vogel gezet, die daarna opvloog en urenlang bleef doorvliegen. Raar idee en ook wel wat eng, te vliegen zonder je eigen vleugels te gebruiken. Ook was het gek hoor om in de buik van een vogel te zitten zonder te zijn opgegeten. Het deed ook helemaal geen pijn en het was er wel lekker warm. We werden na alle doorgestane emoties wel wat doezelig en de meesten van ons gingen dan ook wat slapen.

Doordat de vogel tenslotte op de grond neerstreek, schrokken wij wakker. Toen ik naar buiten keek, zag ik op een gebouw het woord „Schiphol” staan en ik dacht toen dan ook dat dat het hol van de grote vogel wel zou zijn, en dat hij ons nu wel zou voeren aan zijn jongen. Maar nee hoor, wij werden er uitgehaald en in een mensennest neergegezet. We kregen zelfs weer eten en drinken. Wel heel wat anders dan we thuis gewend waren, maar als je honger en dorst hebt is alles beter dan niets.

Wij bleven daar niet zo erg lang,

want al spoedig kwam er een man naar ons toe, die ons vertelde dat hij onze tijdelijke baas was. Hij nam ons mee naar zijn nest en deed ons daarin een mooi verlichte ruimte in verschillende hokjes van tralies. Ik kwam met een vriendje in één hokje. Omdat die zijn bruine pak droeg, dacht onze tijdelijke baas dat hij een zij was, maar ik wist wel beter. Wel jammer, vond ik, want ik had best met een lief vrouwtje willen gaan samenwonen; liever dan met een vent. Enfin, op een gegeven moment kwam er een man bij ons in de winkel (zo heette de ruimte nl. waarin wij waren ondergebracht, had ik inmiddels gehoord), die ons erg mooi vond. Hij vroeg nog aan onze eerste baas of wij een paartje waren en toen daarop bevestigend werd geantwoord, gaf die man iets aan onze baas en nam ons daarna mee.

Hij was erg aardig voor ons, deed ons eerst apart in een kooi, maar nadat wij wat gewend waren, vooral aan het klimaat, kwamen mijn vriend en ik buiten in een grote volière terecht. Heerlijk was dat om weer eens lekker je vleugels te kunnen uitslaan. Toen mijn vriend na enige tijd echter ook zijn bruine pak voor zijn blauwe verwisselde, vond mijn baas dat helemaal niet leuk. „Verdorie”, hoorde ik hem tegen zijn vrouw zeggen, „het zijn twee mannen in plaats van een paartje.” Mijn baas heeft vanaf die tijd alle moeite gedaan om een van ons te ruilen voor een Indigovinkpopje, of om een los popje te kopen, maar daarin is hij tot zijn en mijn verdriet tot nu toe niet in geslaagd. Mocht u, lezer, dan ook ergens een vrouwtje voor ons weten, laat het mijn baas dan even weten. Zijn telefoonnummer is 03462-2347. Hij en ik zullen u dankbaar zijn. En mochten dat vrouwtje en ik dan later kinderen krijgen, dan zullen wij u daarvan zeker op de hoogte stellen.

A. S. H. Carolus.

nogmaals de ervaringen met de roodborst zaadkrakers

door: Frits van Stekelenburg.

Begin december zag ik bij de firma Amys te Helmond enkele vogels zitten welke ik nog nooit ergens had gezien. De vogelhandelaar vertelde me dat het roodborstzaadkrakers waren, een vogelsoort uit Afrika. De vogels waren vrij groot en hadden een fors postuur. Enkele van de vogels waren op de kop en de borst rood. De rest van het lichaam was grijszwart met op de buik nog witte stippen. Dit waren de poppen. De mannen waren daarentegen overwegend zwart. Alleen hun borst was helrood van kleur. Ze hadden vrij zwaar gebouwde snavels welke leken te zijn bedekt met een laagje parlemoer.

De vogels zagen er erg gezond uit en ik kon het niet laten een koppel van deze vogels te kopen. De handelaar vertelde me dat de acclimatisatie bij deze vogelsoort altijd erg moeilijk verloopt. Ondanks dit risico besloot ik de vogels toch mee te nemen. Ik plaatste ze in een kooi van 80 x 40 x 40. De zaadkrakers kregen een goed tropisch zaadmengsel, eivoer, miereneieren en wat meelwormen. De vogels zaten bijna de hele dag op de grond en waren erg schuw. Ik hoopte dat dit wel over zou gaan, maar later bleek dit niet het geval te zijn. Toen ik ze een dag of tien had kwam er een terugslag. De beide vogels zaten vaak met de kop in de veren en hun ontlasting was verre van in orde. De pop was binnen enkele dagen weer gezond dank zij wat extra insekten. De man was er erger aan toe. Ik vreesde dat hij de volgende dag niet meer zou halen en besloot daarom een nieuwe man te kopen. De nieuwe man werd apart in een kooi gezet en zat merkwaardigerwijs, bijna altijd op de stok en zelden op de grond. Ook met deze man kreeg ik problemen. Ik besloot daarom ze een zeer uitgebreide variatie van voedsel te geven. Daar ik de beschikking heb over alle vogelzaden probeerde ik gewoon wat ze van de vogelzaden aten. Het bleek nu dat ze verzot waren op haver, geweekte paddy en gekiemde trosgierst. Vooral gepunte haver had hun voorkeur. Dank zij deze ontdekking slaagde ik erin alle drie de zaadkrakers in leven te houden.

Na enkele weken begon de losse man plotseling te zingen. Er kwamen vrij diepe geluiden uit zijn keel die varieerden van korte piepgeluidjes tot lange fluittonen.

April brak aan en het werd me steeds duidelijker dat de roodborstzaadkrakers niet in een kooi thuis horen. Ze zijn daar veel te schuw en te groot voor. Ik was dan ook van plan om ze in het late voorjaar in een buitenvolière te plaatsen. Om ze nu alvast wat meer ruimte te geven plaatste ik de pop en losse man in een kooi van 100 x 40 x 40. Ook een half open nestkastje met een losse deksel werd in de kooi gezet. De vogels interesseerden zich niet in het minst voor 't kastje. Na twee weken haalde ik eigenlijk zonder enige bedoeling de deksel eraf. Direct begon de man met grassprietten te slepen en na een dag of vier had hij het nest klaar. Het was rond met een grote ingang en vrij grof van structuur. Van binnen was 't echter bekleed met sisal en veertjes.

De vogels zaten nadat het nest klaar was beurtelings op het nest. Toch kwam pas na een week het eerste ei. In totaal legde de pop er vijf. De eieren waren vrij groot en werden afwisselend door man en pop bebroed, soms ook door beide. Nestcontrole durfde ik niet meer toe te passen en de jongen ringen vond ik nog riskanter. De jongen kwamen uit op 27 mei. Ze werden in de eerste week uitsluitend gevoerd met miereneieren, groene bladluizen, bananenvliegjes, mugelarven en meelwormen. Dit voeren gebeurde voor 90 procent door de pop terwijl de man de jongen bleef bedekken.

Na een week werden van de insekten alleen nog miereneieren en meelwormen gevoerd. Ik heb ze toen volop paddy, haver en trosgierst, alle in gekiemde vorm, gegeven. De jongen vlogen na 20 dagen uit maar keerden nog regelmatig in het nest terug.

De jongen, drie in totaal, waren geheel zwart en hadden felgekleurde papillen. Alleen de borst was anders van kleur. Van de drie jongen had er één een vaag donkerrode borst. De andere twee hadden lichtoranje gekleurde borsten. Ook hadden zij al enkele witte stippen. Het waren dus twee poppen en een man. De jongen waren wat gedragingen betreft sprekend hun ouders. Ze klapperden al met hun vleugels en resultaat behaald.

maakten ook diverse piepgeluidjes. Na tien dagen waren ze zelfstandig. Ik heb ze toen overgeplaatst naar een vluchtje, waar ze hopelijk de jeugdruï goed zullen doorkomen.

Naschrift redactie: Zie ook pagina 393 jrg. 1976 en pagina 28 jrg. 1977. Inmiddels heeft ook mevr. Rombouts, Jac. Mosselstraat 54 in Den Haag met deze vogels een succesvol broed-

Belangrijke mededelingen

UIT DE VERGADERING VAN HET BONDSBESTUUR

NOGMAALS DE UNIVERSELE TT-KOOI

In de afgelopen jaren leefde bij velen de wens om met name de standaardkleurkanariekooi te herzien en wel zo dat deze ook voor diverse andere groepen van vogels een goede standaardkooi zou kunnen zijn. Regelmatig is dit onderwerp tijdens de afgelopen jaren ter sprake gekomen, maar omdat men zich wel degelijk realiseerde dat een dergelijke omschakeling financiële zorgen kon betekenen, vooral voor de afdelingen die cent kooien hadden aangeschaft, kwam het niet tot rechte uitvoering. De noodzaak tot herziening werd echter steeds groter en de verzoeken om nu echt de hoop eens goed door te hakken stapelden zich op. Ongeveer een jaar geleden namen de plannen vastere vormen aan en werden er enige ontwerpen getoetst.

In mei 1977 was men zover dat een prototype door een verspecialiseerde kwekers kon worden uitgetoetst. Zie de publicatie daarover op pag. 282 van de editie van april 1977. Het resultaat van dit alles weet u inmiddels. Verheugend is dat de universele kooi als TT-kooi bijzonder goed is ontvangen. Iedereen is het er wel over eens dat het een vooruitgang is. Slechts één TT-kooi voor vele soorten vogels is inderdaad een vooruitgang én voor de leden én, wat het belangrijkste is, voor de vogels. Wel zijn er enige opmerkingen gemaakt over het beleid van het bondsbestuur in deze. Achteraf gezien is dat wel te begrijpen. Door de snelheid waarmee uiteindelijk de universele kooi tot stand is gekomen, is ONBEWUST aan de betrokkenheid van de afdelingen wellicht niet voldoende aandacht geschonken. Nogmaals, onbewust, omdat dit geenszins de bedoeling is geweest. Het is juist het belang van en de zorg voor de afdelingen geweest dat het bondsbestuur niet zo maar klakkeloos een besluit heeft genomen. Het was een groeiproces van enige jaren en de laatste ontwikkelingen in met name het kweken van vogels hebben er toe geleid dat uitstel ten koste van de liefhebberij en vooral ten nadele van de vogel zou zijn.

Voor het instellen van een ruime overgangperiode heeft het bondsbestuur getracht om de afdelingen de gelegenheid te bieden de aanschaf van kooien over een langere termijn te spreiden. Met soepelheid waar het gaat om de vervanging van de zgn. tropenkooi, welke in het verleden verplicht was voor zebra- en Japanse kooien, en die ook voor alle kleine tropensoorten werd gebruikt. Het is niet ondenkbaar dat deze kooi, ook in de toekomst, gebruikt kan worden.

Wat de duur van de handhaving van de thans ingevoerde universele TT-kooi betreft, zij opgemerkt dat het bondsbestuur nooit kan verklaren hoe lang een bepaalde maatregel zal gelden, daar zij geen invloed heeft op eventuele bestuursbesluiten van haar opvolgers.

ERETEKENS

Door het bondsbestuur is thans opdracht gegeven een speciaal bondsinsigne te vervaardigen. Dit ereteken zal door de bond worden verleend aan personen die **40 jaar** lid zijn van een aangesloten afdeling. Het bestuur van de afdeling dient dit ten overstaan en ten genoegen van de betreffende districtsvoorzitter aan te tonen. De districtsvoorzitter brengt advies uit aan het bondsbestuur waarna al of niet het ereteken wordt verleend. In gevallen van een 25-jarig lidmaatschap onderneemt de bond als zodanig niets maar laat het initiatief over aan de afdeling zelf. Ten behoeve van de afdelingen zijn dan via het centraal magazijn speciale bondsinsignes — met het getal 25 — te verkrijgen.

Bij een 25-, 40- of 50-jarig bestaan van een afdeling wordt door de bond een geldbedrag ter beschikking gesteld ter grootte van resp. 25, 40 of 50 gulden.

REGIONALE TENTOONSTELLINGEN

Zij er nog eens op gewezen dat bij de aanvraag van een regionale tentoonstelling op de achterzijde van het aanvraagformulier de deelnemende afdelingen dienen te worden vermeld.

FRAUDES

Helaas zijn door de keurmeesters tijdens het afgelopen TT-seizoen weer een drietal gevallen van fraude geconstateerd. Het betrof het uitwendig bijkleuren van vogels. Het bondsbestuur heeft de betrokken leden de geëigende straf van 3 jaar uitsluiting van deelname aan tentoonstellingen opgelegd.

VOLGNUMMERS RINGEN

Het is gebruikelijk dat bij de inschrijving voor een tentoonstelling de volgnummers van de ringen worden opgegeven. **NOODZAAK IS DIT ECHTER NIET.** Nu blijken er afdelingen te zijn die wijziging van een aanvankelijk opgegeven volgnummer niet accepteren. M.a.w. wanneer een lid een goudgroene kanarie heeft ingeschreven met volgnummer 14 en deze vogel overkomt iets vóór dat hij moet worden ingebracht, dan mag dat lid geen andere goudgroene kanarie inzenden. Het bondsbestuur is van mening dat dit niet ten goede komt aan de liefhebberij. Men moet de kans hebben om de op dat moment meest goede vogel in te zenden. Ter verduidelijking zij opgemerkt dat het **NIET** de bedoeling is dat, wanneer men een goudgroene kanarie heeft ingeschreven er een bijv. strogele voor inbrengt. Vervanging dient alleen mogelijk te zijn wanneer het een vogel van dezelfde soort c.q. kleurslag is. Bovendien zij nog eens benadrukt dat het primair is dat de ring van de vogel het juiste kweeknummer van de inzender heeft en dat de vogel van het goede kweekjaar is.

De volgende vergadering van het bondsbestuur is vastgesteld op 4 maart.

pietpraat over mozaïek type twee

door: J. Kuiper

De standaard zegt over mozaïek type twee niets, helemaal niets. Da's erg weinig en natuurlijk is daar een reden voor. De standaard gaat uitgebreid in op de keuringseisen die aan ongepigmenteerde en gepigmenteerde mozaïeken worden gesteld; dat had u al lang gelezen in uw eigen standaardseisen. Dat al lang gestandaardiseerde eisenpakket slaat dan vanzelfsprekend op de mozaïek type 1; mozaïek type 2 die vandaag onderwerp van bespreking is, zal binnen afzienbare tijd worden opgenomen op het vraagprogramma van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, vandaar.

U te informeren over het hoe en het waarom van de invoering van een tweede type mozaïek is niet mijn taak; ik zie geen aanleiding om het terrein van de technische commissie te betreden. In het kader van pietpraat blijvend is het natuurlijk aantrekkelijk om eens met u van gedachten te wisselen over dat type twee, de bijgeplaatste foto's geven uitstekend weer wat onder type 2 moet worden verstaan.

U ziet afgebeeld een ongepigmenteerde en een gepigmenteerde mozaïek, het zijn beide mannen! Beide vogels zien er uit als „gewone” mozaïeken, maar er is toch een duidelijk waarneembaar verschil. Rond de snavel bevindt zich bij beide exemplaren een oranje masker, dat masker eindigt net achter het oog. Dat masker nu is het kenmerkende verschil tussen de mozaïek type 1 en de mozaïek type 2. Anders geformuleerd, de mozaïek type 1 mag alleen een oogteugel laten zien, oranje-rode doorkleuring rond de snavel is strafbaar; mozaïek type 2 moet een zo scherp mogelijk afgebakend oranje masker rond de snavel bezitten.

Natuurlijk zullen er tussen de perfecte koptekening van type 1 en het perfecte masker van type 2 een groot aantal variaties worden aan-

getroffen, dat zal natuurlijk resulteren in strafpunten. Alhoewel het op dit moment nog geenszins vaststaat hoe precies het eisenpakket voor de type 2 geformuleerd gaat worden lijkt het redelijk te veronderstellen dat een „link” gelegd zal worden naar de reeds lang bestaande type 1. Ofwel, dat de type 2 in feite een type 1 + masker zal moeten zijn in de ideale verschijningsvorm.

Ideaalvogels van het type 1 zijn vrijwel altijd van het vrouwelijk geslacht naar mijn vaste overtuiging zullen ideaalvogels van het type 2 vrijwel altijd van de mannelijke kunne zijn. Inderdaad zou dan ook gekoppelen en mozaïekmannen in plaats van te spreken over type 1 en type 2, toch is bewust gekozen voor de type-aanduiding.

Het vrijwel-always gekoppeld zijn van verschijningsvorm en geslacht is wat anders dan het altijd gekoppeld zijn; het is niet ondenkbaar dat in de nabije toekomst fokkers kans zien om ideaaltypes 1 te brengen in de mannelijke lijn, het is ook niet ondenkbaar dat ideaaltypes 2 gebracht zouden kunnen worden in de vrouwelijke lijn; dan is dus terecht gekozen voor een aanduiding van een type. Het geslacht van het te beoordelen object is daarmee een zaak van ondergeschikt belang geworden, hetgeen een groot stuk keurproblematiek reeds in de kiem smoort.

Kijkend naar de foto's wordt alras duidelijk dat de afgebeelde oranje-roodbronsmozaïekman het in deze tekst voorgestelde ideaal-beeld zeer dicht benadert; het is de mooiste mozaïekman die ik ooit gezien heb! Op de ongepigmenteerde man zijn nog wel wat aanmerkingen te maken; zo is bijvoorbeeld de borstvlak veel te groot. Als die borstvlak kleiner was zou de vogel ook veel witter lijken, ja, als. Het is veel eenvoudiger om een ideaal-vogel te

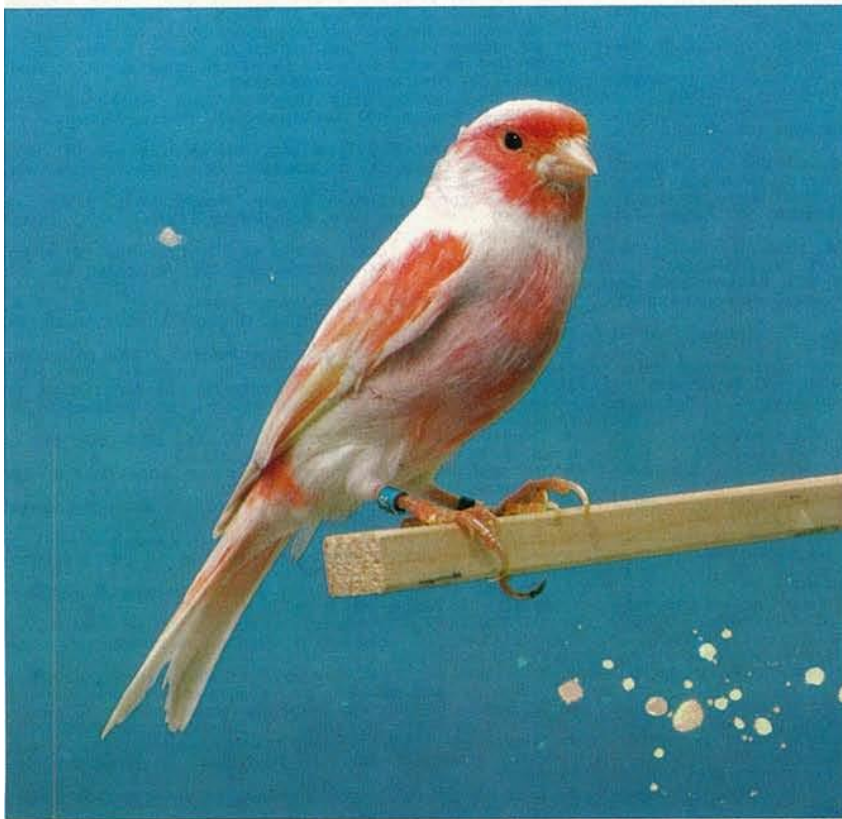
construeren dan om er een te fokken!

Dubbelmozaïekfactorige manne zijn er al lang; het in het vraagprogramma opnemen van deze vogels, ook al is dat als type 2, vult mij met vreugde.

Vriend Brokmeier heeft zich jaren lang onvermoeibaar ingezet om te realisering hiervan te komen, helaas d'n Brok leefde niet lang genoeg om dit nog mee te kunnen maken.

Door het opnemen van deze vogel op het vraagprogramma zijn op nieuw mogelijkheden gecreëerd voor de Nederlandse vogelliefhebbers, het is te hopen dat zij op vaste wijze gebruik zullen gaan maken van die mogelijkheden. Onder verstandig moet dan worden verstaan het inzenden van vogels die de toets der kritiek kunnen doorstaan; het invoeren van een type 2 mag niet leiden tot het inzetten van slecht getekende types als type 2, dat is niet de bedoeling. Het invoeren van het type 2 is de kroon op het werk van die talloze en naamloze fokkers die bereid waren zich als terriers vast te biten in de moeilijke kleurslagen die mozaïek heten!

In de volgende pietpraat zal ik me u de phaeo's behandelen, TOT DAN



BARRY

De vlieg... (faded text)

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Foto's:
Demis Avon en Tony Tilford
uit het boek pietpraat